Влада - Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 224 (1724) ♦ П'ятниця, 28 листопада 1997 року ♦ Ціна договірна

Повернути людям довіру до держави

Голова Верховної Ради Олександр Мороз здійснив робочу поїздку в Іванківський район Київської області. Відбулася розмова з керівництвом району, на території якого 30-кілометрова зона і, власне, Чорнобильська атомна станція.

Олександр Мороз поклав квіти до пам'ятника героям-пожежникам, які протистояли атомній стихії 26 квітня 1986 року, а також до меморіалу іванківцям, що полягли у другій світовій війні. Він оглянув виставку картин місцевих художників Марії Приймаченко, її сина Федора і Василя Скопича.

Голова Верховної Ради Олександр Мороз виступив на зустрічі з жителями райцентру і відповів на всі запитання, що стосуються суспільно-політичного життя в Україні і конкретних проблем Іванківського району.

(Закінчення на 2-й стор.).

Фінансова толока

4

Ціни скачуть — люди в темряві плачуть

Знову черговою постановою Кабінету міністрів з 1 січня 1998 року буде підвищено ціни на електроенергію для всіх категорій споживачів. І хоча, за словами прем'єра, підвищення становитиме в середньому 4—4,5 відсотка, це не додасть пересічному громадянинові оптимізму. Адже в його кишені так само гулятиме вітер.

«Альфу» будуватимемо й ми

Основним вкладом України в міжнародну програму будівництва космічної станції «Альфа» стане створення власного дослідницького модуля. Будівництво станції почнеться в 1998 році, її комплектування має завершитися в 2003-му.

Уже наступного року буде запущено перший елемент «Альфи».

На сьогодні Україна займає п'яте місце в світовому рейтингу космічних держав — після США, Росії, Франції та Китаю.

СТРАЙК як різновид "убивства на замовлення"

19 вересня і 1 листопада ц. р. наша газета започаткувала розмову про нинішній стан соціального партнерства в Україні, про його перспективи. Сьогодні продовжуємо цю життєпетну тему. З погляду незалежних профспілок.

(Закінчення на 5-й стор.).

На знімках: на підступах до президентського палацу шахтарі Макіївки і Горлівки; Олександр Голубятников з горлівської шахти «Комсомолець» об'єднання «Артемвугілля».

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

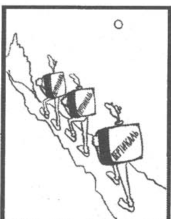

Діалог з бомжем

5

P.S.

- Вартість виборчої кампанії 1998 року може становити майже 466 млн. гривень.
- Фонд державного майна переглядне план приватизації Миколаївського глиноземного заводу, щоб контрольний пакет акцій не опинився в руках однієї людини.
- 1 грудня Нацбанк України випускає в обіг пам'ятну монету «Перша річниця Конституції України».

Програми телебачення

8–10

Актуально

Орієнтуватися в політичному процесі

допоможе книжкова виставка «Україна напередодні виборів», що відкрилася в Національній парламентській бібліотеці. Представлені тут експонати — а це і Конституція України, закони та офіційні документи, виступи політиків та програми політичних партій, соціологічні дослідження, різноманітна довідкова література тощо — стануть у пригоді і тим, хто претендує на депутатський мандат, і тим, хто прийде на виборчі дільниці у березні наступного року. Виставка постійно діюча і триватиме аж до закінчення виборів.

Усі сусіди — партнери. Хоч шлях і тернистий

Україна в своїй зовнішній політиці наголошує на тому, що її сусіди є її стратегічними партнерами, заявив Президент України Леонід Кучма на спільній прес-конференції після закінчення тристоронньої зустрічі в столиці Румунії президентів України, Румунії та Польщі, повідомляє ДІНАУ-Укрінформ. Ця тристороння зустріч, сказав Леонід Кучма, має стратегічне спрямування, бо, на думку українського Президента, зміцнює безпеку від Балтійського до Чорного моря. Всі три країни мають у цьому плані спільну мету: зміцнення взаємної довіри, партнерства і добросусідства, зауважив Леонід Кучма.

Президент України заявив про те, що не вбачає у НАТО ворога, навпаки, вважає альянс гарантом стабільності на континенті.

Брифінг

Казали: «вибори», чулося: «зарплата»

Серед найважливіших останніх подій за участю Президента України глава його адміністрації Євген Кушнарьов назвав нараду з питань другого етапу приватизації. Як було сказано, головний висновок, з яким погодилися практично всі учасники наради, — аж ніяк не можна допустити зупинення процесу приватизації. Треба завершити цього року сертифікатну приватизацію і перейти до грошової. В останній убачають шлях до поліпшення фінансового становища держави, і зокрема ситуації з погашенням заборгованості з виплати зарплат, пенсій тощо. З цією метою передбачено залучення відомих іноземних компаній, що спеціалізуються на проведенні приватизації за гроші.

Щоправда, тут же, відповідаючи на журналістське запитання, Євген Кушнарьов зізнався, що він також не зовсім сприймає сертифікатну приватизацію, ... але ж вона здійснюється у нас за рішенням Верховної Ради... Натяк, погодьтеся, «тонкий».

Хоч би про які ще наболілі державні проблеми згадував глава президентської адміністрації — про найближче засідання ради регіонів, де розглядатимуть хід реформування АПК, про нараду з проблем дитячої безпритульності, — розмова, не без старань представників мас-медіа, скочувалась до «смаженої» теми виборів. А коли точніше, то до останніх сенсаційних заяв партійців «Громади» та подій довкола її лідера Павла Лазаренка.

Коментуючи заяву дніпропетровського Руху про начебто силовий тиск з використанням владних повноважень під час збирання підписів на підтримку «Громади», Євген Кушнарьов не став спростовувати чи підтверджувати сам факт такого тиску. Лишень схвально відгукнувся про те, що нарешті партії таким чином починають контролювати одна одну, і висловив негативне ставлення до такого методу збирання підписів виборців (якщо, звісно, воно мало місце).

Глава адміністрації Президента України висловлювався і щодо інших так званих «нештатних» ситуацій нинішньої виборчої кампанії, а окрім того (і це дуже важливо), підтвердив позицію виконавчої влади про легітимність діяльності нового Центрвиборчкому (йдеться про те, що члени ЦВК не склали присяги, як це передбачено законом про ЦВК — ось коли цей закон набере чинності, тоді й вимагатимемо здійснити цю процедуру).

Слухаючи все це, загалом актуальне для нашого політичного бомонду, ніяк не міг позбутися відчуття дискомфорту: про що, спостерігаючи чублення політиків і державних мужів з різних гілок влади, думають пересічні виборці, котрі перебиваються без роботи і зарплат. Після брифінгу від одного із народних депутатів почув не лише про думки, а й окремі дії людей з «глибинки»: потенційні виборці — освітяни Кременецького району на Тернопіллі у гніві штурмом захопили приміщення місцевої райдержадміністрації...

Анатолій БЕНЬ.

Повернути людям довіру до держави

(Початок на 1-й стор.).

1. Не позуючи, робити конкретну справу

Слова, винесені в підзаголовок, були сказані Головою Верховної Ради з приводу творчості художника Василя Скопича, проте вони дають точну характеристику того, що необхідно сьогодні для нашої держави. Бо, як зауважив Олександр Мороз, на всіх зустрічах доводиться давати відповіді на непрості запитання. Особливо ті, що стосуються реалій повсякденного життя, — виплати зарплат і пенсій, соціальної захищеності людини.

Проблеми ці виникли не сьогодні і навіть не вчора. На думку Голови Верховної Ради, витоки нинішньої кризи — у перекосах економіки колишнього СРСР. Недаремно системна криза в Україні багато в чому повторює ситуацію у Росії, Казахстані, деяких інших держав, що виникли після розпаду Радянського Союзу. Зокрема, кошти спрямовувалися на розвиток сировинних галузей, підприємств військово-промислового комплексу, які не працювали на споживчий ринок. Олександр Мороз нагадав, що у вісімдесяті роки постійно ставилося питання про структурну перебудову економіки, її соціальну спрямованість. Адже від керівників підприємств тоді вимагали випускати певну кількість товарної продукції на кожний рубль зарплати.

З другого боку, підкреслив Голова Верховної Ради, Україні дісталася не тільки неефективна економіка, але й виробництво, яке на 85 відсотків було зорієнтовано на випуск не кінцевої продукції, а виключно комплектуючих. Їх складення велося за межами України.

Проте Олександр Мороз переконаний, що шлях реструктуризації виробництва і реформування економіки можна було пройти з меншими втратами. Кризові явища загострилися з кінця 1992 року непродуманими діями команди реформаторів, які сліпо скопіювали модель економічних перетворень, яка була застосована у Росії. Зокрема, він нагадав, що ще тоді попереджував уряд, очолюваний Леонідом Кучмою, про серйозні недоліки сертифікатної приватизації. Бо від неї могли виграти лише шахраї. Сертифікатна приватизація — гра в «піраміду», яка допомогла власності потрапити у нечисті руки.

Окрім того, виробництво було підірване інфляцією і вимиванням оборотних коштів підприємств. Простої, невиплати зарплати змусили людей продавати сертифікати, в яких фактично не відображалася вартість власності, практично за безцінь. Про недоліки цієї приватизації свідчить і той факт, що від 7 до 9 мільйонів громадян України не скористалися приватизаційними сертифікатами.

Олександр Мороз навів конкретні приклади того, як можна було реформувати народне господарство без зайвих втрат.

2. Чи можна повернути людям заощадження?

Голова Верховної Ради переконаний, що можна, хоча це зробити дуже важко. Адже ті кредитні кошти, які утворювали заощадження громадян, осідали і розподілялися у Москві. Вони вкладалися у розвиток нафтогазового комплексу, йшли на будівництво Байкало-Амурської магістралі, підприємств військово-промислового комплексу.

Нинішній борг України перед громадянами становить 130 мільярдів гривень. А у бюджет держави надходить лише 25 мільярдів. Жоден уряд ще не пробував повернути людям борг. І лише Верховна Рада зуміла відшукати в поточному році 200 мільйонів гривень. Парламент поставив за мету в бюджет наступного року закласти на погашення боргу громадянам ще 1 мільярд гривень. «Це — питання політичне і Верховна Рада запитає з уряду жорстко», — підкреслив Олександр Мороз. Адже відшкодування заощаджень може повернути довіру людей до держави.

Голова Верховної Ради вважає, що більшості громадянам заощадження можна повернути уже найближчим часом. Адже у 60 відсотків вкладників збереження загалом нараховують 13 мільярдів гривень. На думку Олександра Мороза, існує і механізм цих виплат. Зокрема, через фонд невикористаних приватизаційних сертифікатів. Щоправда, Леонід Кучма наклав вето на відповідний закон, але Голова Верховної Ради переконаний, що механізм можна відшукати. І, скажімо, використати з цією метою Пенсійний фонд, аби водночас підняти розмір пенсій.

3. Треба змінити владу

Відсутність змін до кращого, погіршення життєвого рівня (вдумаймося: за цінами Україна знаходиться на 13 місці у світі, а за рівнем зарплати — на 95) пояснюється тим, що у державі бракує дисципліни і порядку. Йде зрощення мафіозних кланів з владними структурами. Верховна Рада пробує змінити ситуацію на краще. Так, запроваджена кримінальна відповідальність за нецільове використання бюджетних коштів.

Однак більше половини внутрішнього валового продукту продовжує вироблятися «в тіні». Так, нафтоділки завозять під виглядом авіабензину, який не обкладається акцизом, дещо інші марки палива і, реалізуючи його населенню, отримують надприбутки. Подібні механізми використовуються і при реалізації нафтопродуктів сільським колективним господарствам.

Отже, насамперед треба ліквідувати щонайменші шпарини у податковому законодавстві, вважає Олександр Мороз. Проте на перешкоді постають лобісти- урядовці. А тому, переконаний Голова Верховної Ради, треба змінити владу і політичну ситуацію у державі. Оскільки, попри прийняту Конституцію, уряд продовжує залежати від адміністрації Президента, яка не передбачена Основним Законом.

Власне, задля цього і був прийнятий закон про вибори на змішаній основі, декілька інших законодавчих актів у розвиток Конституції.

Торкаючись питання майбутніх виборів, Голова Верховної Ради Олександр Мороз закликав звертати увагу в передвиборній кампанії на те, хто що говорить і що робить. «Бо нам потрібні політичні сили, які будуть брати відповідальність за історичний розвиток суспільства», — підкреслив Олександр Мороз.

* * *

У ході розмови з жителями Іванкова було порушено і інші проблеми. Зокрема, відносин законодавчої і виконавчої гілок влади, різних форм власності, спроб перетворення землі у товар.

Відповідаючи на запитання журналістів, Олександр Мороз спрогнозував появу в парламенті представників 7—8 партій. Він вважає, що подання народних депутатів у Конституційний Суд щодо відповідності окремих положень закону про вибори Конституції вигідне насамперед тим, хто прагне зберегти за собою нинішні владні крісла. Проте Олександр Мороз переконаний, що цей закон акумулював досвід цивілізованих країн, а тому, якщо Україна прагне демократії, його не можна ставити під сумнів. Хоча, визнав Голова ВР, будь-який закон можна шліфувати до нескінченності.

Володимир КОРОЛЮК.

На знімках: під час ознайомлення з художньою виставкою; прогулянка Іванковом.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Вибори-98

Донецьк — Маріуполь: криза інтересів

Різні погляди на поділ виборчих округів спровокували конфлікт між Маріупольською міською та Донецькою обласною радами

Як сказав на засіданні Центральної виборчої комісії голова Маріупольської міськради, народний депутат України Михайло Поживанов, «при формуванні і затвердженні одномандатних виборчих округів Донецька обласна рада не врахувала пропозицій Маріупольської міськради, що відстоювала інтереси жителів чотирьох районів: Іллічівського, Жовтневого, Приморського, Орджонікідзевського». Цим, на його думку, порушено ст. 26, п. 19, Закону про місцеве самоврядування та ст. 7 Закону про вибори народних депутатів, де йдеться про те, що місцевості, в яких компактно проживають окремі національні меншини, не повинні виходити за межі одного виборчого округу.

Проте Центрвиборчком більшістю голосів (6 із 11) підтримав рішення облради, мотивуючи це тим, що вже немає часу щось змінити.

Маріупольська міськрада має намір звернутися до суду для визнання цього рішення недійсним. Є загроза, що доки не буде прийнято рішення суду, вибори відкладатимуться, або й зовсім не проводитимуться.

Ольга ШКРУПСЬКА.

Нелади з географією

Пропозиція виконкому Вінницької облради, підтримана президією ради, щодо визначення територіальних меж восьми (раніше їх було 17) одномандатних округів не знайшла однозначного схвалення на сесії облради.

Відверто були здивовані представники прикордонного Могилева-Подільського, найбільшого міста в області. Уперше за історію всіх попередніх виборів місто не є центром виборчого округу. Порушено не лише усталену традицію, сказав у розмові з кореспондентом «ГУ» заступник голови міськради Микола Яцура. Нелади виходять з географії. Два сусідніх райони (межа в межу) — Ямпільський і Мурованокуриловецький —чомусь відійшли до інших округів. А могилівці потрапили до «компанії» Тиврівського району: це не близька відстань — до ста кілометрів. До речі, сам Тиврівський район віднесено до двох округів. За словами співрозмовника — у нього за плечима не одні вибори — це створюватиме труднощі в їх організації та проведенні. Навіть для кандидатів у депутати.

На «географію» нарікали й інші депутати. Серед них Віталій Ковальчук, голова Томашпільської райдержадміністрації. На думку промовця, добиратися з їхнього району до нового центру виборчого округу, розташованого в місті Шаргороді, надто незручно. Тому В. Ковальчук хотів ознайомитися з альтернативним варіантом територіального визначення округів. Пропонував оприлюднити його. Та цього не було зроблено.

Особливо емоційно «кроїли» межі двох округів в обласному центрі. Частину Ленінського виборчого округу «перенесли» на лівий берег. Натомість до округу приєднали Вінницький район. «Хай так, — твердили депутати Василь Ковальчук та Олександр Яремчук, — але тоді логічно було б, навіть з погляду географії, змінити назву Вінницький район на Вінницький округ...»

Тричі голосували за цю пропозицію. Проте її так і не підтримали.

Віктор СКРИПНИК.

Регіон: політичний спектр

РЯДОВИЙ виборець із Придесення ще не відчув на собі напруженого пульсу виборчого марафону, що стартував. У листопаді життя одного з найбільших в Україні регіонів проходить на диво політично врівноважено, спокійно-розмірено і «тихіше», ніж, скажімо, у квітні чи травні. Ні протестів, ні страйків, ні голодовок. Навіть стихли компроматні пристрасті, мусовані місцевим Рухом, довкола «не тої» облвлади. Нікому ні до чого нема діла? Або полегшало життя? Чи згадане —передих від попередньої «втоми»? Та, схоже, і ні те, і ні друге, і ні третє. За зовнішнім політичним штилем криється всезростаючий ритм підводних течій партійного життя.

ВПЕРЕД... до минулого чи майбутнього

Купівля округу

Не можу не розповісти про враження, які привіз із Борзни — невеликого райцентру-середнячка Чернігівщини. Тут народився Іван Степанович Плющ. На минулих виборах земляки виявили йому довір'я й обрали народним депутатом України. Схоже, цього разу на Борзнянщині не буде всезагального «одобрямс» щодо його кандидатури. У редакції місцевої райгазети журналіст Леонід Майстат розповів мені, як з ним ще у червні повів переговори один з київських претендентів на депутатське місце у Верховній Раді саме від Борзнянського округу. За 150 гривень у місяць упродовж передвиборного процесу автор гострих фейлетонів, критичних матеріалів мав підготувати серію статей проти І. Плюща. Леонід Овсійович відмовився від досить вигідної пропозиції. Який же був його подив, коли у своїй же райгазеті прочитав викривальний матеріал про нардепа. Написав відгук-репліку про замовний характер матеріалу, спростував звинувачення, висунуті проти Плюща. А невдовзі разом із редакцією відповідав у суді. Недавній дзвінок із Борзни красномовний: — Суд програли. Я вже скорочений. Київський претендент завіз у район «гуманітарну» допомогу на кільканадцять тисяч гривень...

Одне слово, це лише передвиборні «квіточки» у Борзні. Наступні дії обіцяють бути цікавішими.

Без грошей — без успіху

Питання грошей, хоч як крути, — наріжне на виборах 1998 року. Через їх брак уже сьогодні збір 10 тисяч підписів в області для місцевих організацій КУН, УКРП, УРП та й інших є досить складним завданням. Адже здійснити подібне у короткі терміни, розраховуючи на кількох ентузіастів, дуже важко.

Про труднощі з фінансуванням передвиборних заходів йшлося на листопадовому засіданні облпрезидії НДП. Заклики до підприємців підтримати НДП поки що не почуто.

Перед такою проблемою поставлена і крайова організація Руху, в якої — великі борги за утримання приміщення.

Ті ж, хто має гроші, утворили групу «Господар», яка витратить великі суми швидше на задоволення власних амбіцій, аніж партійних.

Тому більшість лідерів місцевих партій не приховує, що очікує на надходження коштів із центру. Лише за їх наявності вони зможуть належним чином вести політичну діяльність поза межами Чернігова.

А в київських центральних офісах щедро викидають сотні тисяч гривень на з'їзди, ресторанні презентації, престижні машини і майже нічого не дають в обласні партосередки. Натомість із Києва пішла лавина інструкцій, цінних вказівок, автори яких наївно сподіваються на те, що 100—200 партійців-ентузіастів «забезпечать», «мобілізують», «виконають» усе на безплатній основі. Реалії ж низового партійного життя нікудишні: більшість партоpганізацій не має ні транспорту, ні фінансів на елементарні відрядження лідерів по області, на оплату телефонних розмов. А тому вказівки центру далі обласного центру та шухляди партлідерів не йдуть. Звідси й пояснення того, чому партосередки існують переважно в Чернігові, Ніжині, Прилуках.

У цьому плані є хіба що один позитивний виняток. 20 вересня 1997 року в області утворена обласна організація Всеукраїнського об'єднання «Громада». А як сьогодні її осередки діють у 12 районах і, за нашими прогнозами, до кінця року будуть по всій області. В КПУ та Руху, які лідирують у районах за кількістю партійців (відповідно 4000 і 760 осіб), несподівано з'явився потужний нетрадиційний конкурент у формі оплачуваних функціонерів від обласного до районного рівня. На перший погляд, задіяний карколомний капітал. Нічого подібного! Елементарні підрахунки показують, що оплата штатних «громадівців» до виборів обійдеться «Громаді» в області максимум в 35—40 тисяч гривень. А може, й менше, оскільки утворені організації зможуть самі себе фінансувати внесками, пожертвами (в обласну «Громаду» пішов малий бізнес!). Сума 35—40 тисяч гривень, зрозуміло, мізерна порівняно з тими, які викидають партійні товстосуми на деякі щоденні газети, що мають 10—20 тисяч читачів і не роблять ніякої погоди в масах. Разом з тим вплив на місцях конкретних штатних працівників, яких не має жодна партія, вже передбачуваний: декларована «Громадою» приваблива, але поки що маловідома сільському населенню соціал-демократична ідея може істотно потіснити комуністичну.

Подальше роздмухування конфлікту між П. Лазаренком і НДП, на нашу думку, вигідне лише КПУ, оскільки війна компроматів і спростувань посилить її позиції серед тих, хто ще лівий, але вже зацікавився центристами.

Брак лідерів

Зменшення кількості мажоритарних округів начебто полегшує справу визначення партійцями, групами підтримки кандидатів-лідерів на депутатський мандат у Верховній Раді. Однак і при цьому не все так просто: обласні осередки не мають 6—8 яскравих особистостей, на успіх яких могли б упевнено розраховувати. Після першого секретаря Чернігівського обкому КПУ Геннадія Долженка, голови крайової організації Руху Володимира Ступака в їх структурах дуже важко назвати ще 2—3 постаті рівноцінної значимості та популярності. Деякі організації, зокрема Партія праці, МБР, не спромігшись провести жодної партконференції, проявили себе і своїх лідерів хіба що в кулуарних переговорах. Очевидно, це компенсуватиметься появою у виборчих бюлетенях відоміших імен чернігівських земляків (Плющ, Шейко та ін.).

Ще складніша ситуація з виборами до місцевих рад. Серйозно до них готуються поки що лише в Чернігові. Тут утворено чернігівське міське об'єднання «Сіверяни», яке хоче виставити 50 кандидатів на виборчі округи. У їх складі 27 колишніх депутатів і 7 нинішніх. Вони однозначно націлені переобрати нинішнього голову міськради В. Косих, але, щоправда, не можуть знайти йому заміну. До речі, це проблема всеобласна. Противники голови облради П. Шаповала й багатьох голів райрад великі надії покладають на їх зміщення. Вони, зрозуміло, не ідеальні. Та проблема в тому, що дуже важко визначити ІДЕАЛЬНИХ ПРЕТЕНДЕНТІВ на найвищі посади від району до облцентру. Досвід виборів 1994 року засвідчив, що перемога «ідеалістів» обернулася для них нищівною поразкою, обуренням населення. Знаючи про це, можливі неамбіційні претенденти не дуже-то виявляють бажання засвітитися на виборах. Тягар влади в умовах бюджетного безгрошів'я, а особливо за відсутності управлінського досвіду, керівних зв'язків, дуже небезпечний.

Навіть за успіху на виборах об'єднання «Сіверяни», інших груп підтримки виникне проблема формування виконавчих команд переможців. Не секрет, в адміністрацію П. Шаповала не пішло чимало керівників-фахівців з причин здебільшого фінансових. Зарплати голів, генеральних директорів ВАТ, ЗАТ у кілька разів перевищують владні посадові оклади. Тому в радах, виконавчих структурах мало організаторів-практиків ринкової економіки. Всі передвиборні баталії, піна компромато, можливо, і знесуть керівну верхівку, але навряд чи істотно порушать основи чиновницького середовища. Річ у тому, що в партійному середовищі дуже незначний резерв тих, хто не лише виявить бажання, а й зможе результативніше проявити себе в ролі держбюрократа.

* * *

А втім, вибори — це сподівання на краще, надія на зміни, шанс проявити себе. Хочеться вірити, що Чернігівщина в умовах демократії зробить крок уперед до прийдешнього, а не минулого.

Сергій ПАВЛЕНКО.
Чернігівська область.

Мал. Сергія РЯБОКОНЯ.

І свято, і скорбота, і розборки...

Такий «букет» із речей несумісних одержали львів'яни 7 листопада внаслідок зіткнення різних політичних сил та ідеологій.

Загальновідомо, що інтереси радикалів правого і лівого спрямування на певних етапах збігаються. А схема поєднання інтересів має такий вигляд: ліві відзначають свято (1 Травня, 9 Травня, 7 Листопада тощо) із символікою неіснуючої держави, а праві вважають своїм обов'язком зупинити «комуністичний шабаш». При цьому сторони обмінюються компліментами на взірець: «фашиствуючі молодчики» (про націонал-соціалістів), «комуно-фашисти» (про лівих), вдаються до кулачних аргументів і дружно ганьблять владу і силові структури за бездіяльність. Незалежно від перебігу подій той, хто шукає (опонента, опозицію, ворога тощо), знаходить мішень. А ще — завойовує симпатії певної частини електорату. Неважко здогадатися: що ближче вибори, то частіше повторюватиметься цей сюжетний хід, частіше летітимуть камінці у город посадових осіб, аби не засиджувалися у керівних кріслах і звільняли місця...

За наслідками листопадових подій сесія Львівської обласної ради ухвалила звернення до Президента України Л. Кучми, Голови Верховної Ради О. Мороза, Прем'єр-міністра В. Пустовойтенка. Депутати обласної ради наполягають, звертаючись до керівників держави, на притягненні винуватців до кримінальної відповідальності.

Прокуратура області порушила кримінальну справу за ознаками злочину, передбаченого ст. 205 ч.2 КК України (злісне хуліганство). Слідчо-оперативна група звернулася до громадськості, політичних партій і громадських організацій, до потерпілих і очевидців з проханням посприяти у з'ясуванні обставин сутичок. Цю справу контролює Генеральна прокуратура України. А тим часом народжуються політичні заяви вкупі з небилицями. Під зливу звинувачень потрапив міський голова Львова В. Куйбіда, який, мовляв, не подбав про порядок і спокій у місті. Та саме міська влада зробила все можливе для забезпечення порядку, заздалегідь було ухвалено відповідне рішення і підписано розпорядження. На прохання журналістів В. Куйбіда передав у ЗМІ копії відповідних документів, які засвідчують: зіткнення можна було уникнути, і всі заходи провести цивілізовано, якби зацікавлені організації не прагнули будь-що з'ясувати взаємини. Саме біля пам'ятника І. Франкові, як свідчать заяви, вирішили провести мітинг, присвячений 80-річчю революції, ліві сили. Їхні заяви до міського голови завершуються клопотанням «забезпечити громадський порядок та недопущення хуліганських дій наших політичних опонентів силами УМВСУ м. Львова».

Водночас Український національно-патріотичний блок Львівщини інформує міського голову про свої наміри відзначати День скорботи за жертвами комуністичних злочинів заходами біля пам'ятників Франка, Шевченка, а також «біля більшовицького пам'ятника» (Монумент Слави. — **Авт.**). І всі об'єднання апелюють до міського голови високими словами про права людини, конституційні норми. Міський голова В. Куйбіда підписує єдино можливе за таких обставин розпорядження, згідно з яким праві й ліві сили мали проводити заходи в різних місцях. Організаторів масових заходів було попереджено про особисту відповідальність за порушення громадського порядку і вимог чинного законодавства та актів місцевого самоврядування м. Львова.

Однак гарячі політичні голови запалили бікфордів шнур, і сталося те, що й мало статися. Одні вийшли з комуністичними гаслами, а інші — з альтернативними: «Серп і молот — смерть і голод» тощо. І нехай би люди читали ці гасла, аналізували, сміялися або обурювалися, а врешті, саме життя відведе належні місця і на смітнику, і на п'єдесталі. Але ж невдовзі вибори, і треба завойовувати голоси електорату!

...Після листопадових подій до лікарняних установ звернулися по допомогу 9, а не 80 потерпілих, як це прозвучало в Києві.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.
Львів.

За РІЗНИМИ даними, на сьогодні в Україні на руках у населення «гуляє» від 8 до 15 млрд. гривень. Цей фінансовий капітал не просто не задіяний в народному господарстві, а в силу своєї некерованості, непрогнозованості приховує в собі значний руйнівний потенціал, а подекуди завдає шкоди економіці. Для включення цих коштів в інвестиційний процес держава має подбати про створення достатньо широкого набору привабливих для громадян фінансових інструментів. В економічно розвинених країнах набір таких засобів включає десятки форм. Це й різноманітні державні позики з різними термінами обігу і формами виплат, інвестиційні проекти недержавних компаній, під які випускають боргові зобов'язання з державною гарантією, цільові боргові зобов'язання приватних фірм, кошти від яких використовують під конкретні інвестиційні проекти тощо.

Нові джерела інвестування: як їх використати?

Уряди цих країн особливо піклуються про недержавні інвестиції в сферу будівництва житла. Основними причинами такої посиленої уваги до житлового будівництва є, по-перше, те, що воно для держави — сфера виробничих капітальних вкладень, а вони можливі лише за «надлишку» коштів у масштабі держави, що практично буває рідко навіть у країнах з високорозвиненою економікою. По-друге, житловому будівництву властивий один з найбільших потенціалів економічного мультиплікатора, «мотора економіки», центру економічного зростання.

В Україні у сфері житлового будівництва поки що поглиблюється криза. Обсяги будівництва житла з року в рік скорочуються. Якщо 1987 року було збудовано майже 23 млн. квадратних метрів житла, то минулого всього 6,5 млн. квадратних метрів. Тобто обсяги будівництва скоротилися більш ніж утричі.

Найпоширенішими інструментами фінансування житлового будівництва і придбання житла у приватну власність є іпотечне кредитування, цільові накопичувальні вклади (технологія будівельних заощаджень), поєднання іпотеки з накопичувальними вкладами.

Для успішного впровадження таких інструментів фінансування житлового будівництва в Україні потрібно зробити їх привабливими для населення і достатньо вигідними для кредитно-фінансових установ. Серед економічних умов основною є фінансова стабілізація.

Для забезпечення успішного функціонування іпотеки чи будівельних заощаджень рівень інфляції має бути прогнозованим і не перевищувати 20—30 відсотків на рік.

Сьогодні можна стверджувати, що досягнутий рівень макроекономічної стабільності в Україні дозволяє впроваджувати зазначені банківські послуги. Значно складніша проблема з правовою ситуацією. У чинному законодавстві іпотеці присвячено розділ у Законі України «Про заставу». Однак нині відсутня єдина державна система реєстрації об'єктів нерухомості, що робить іпотечне кредитування досить проблематичним. Крім того, в Україні не врегульовано питання власності на землю, зокрема, її поки що не включено до товарного обігу. Та загальновідомо, що предметом іпотеки є передусім земля, а вже потім все, що на ній побудовано. Отже, в Україні предметом іпотеки на сьогодні може бути лише її вторинний об'єкт, що знову-таки робить іпотечне кредитування недієздатним.

Перспектива розвитку іпотечного кредитування в Україні проблематична і з фінансової точки зору. Насамперед через низький рівень платоспроможності населення. Річ у тім, що одна з характерних особливостей іпотеки як виду кредитування передбачає необхідність високого рівня доходів позичальника. У країнах з розвиненим іпотечним кредитуванням поширеним є твердження, що іпотека існує для заможних. У випадку, коли переважна більшість населення має мінімальний рівень доходів, як в Україні, іпотека не виправдовує себе. Пояснення просте. Наприклад, у Києві двокімнатна квартира коштує в середньому 30 тисяч гривень. Якщо позику видати під заставу такої квартири з коефіцієнтом оцінки 0,75 (максимальний коефіцієнт при заставі нерухомості), то сума позики має становити 22,5 тисячі гривень. Якщо позику буде видано на 10 років під 20 відсотків річних (саме на таких умовах нині надає позики на індивідуальне житлове будівництво Ощадний банк України, де процентні ставки на споживчі позики найнижчі в Україні), то щомісячна плата на погашення позики становитиме 580 гривень. Такий платіж щомісяця позичальник може здійснювати (за існуючих умов системи обов'язкових платежів в Україні) за заробітної плати 2300 гривень.

Сьогодні, як відомо, середня заробітна плата в Україні становить 158 гривень. За такої заробітної плати і за існуючої системи обов'язкових платежів максимальний розмір позики не перевищуватиме 4 000 гривень. Отже, сума позики становитиме лише 18 відсотків суми оцінки застави. Зважаючи, що для України характерна не лише проблема низьких доходів громадян, але і проблема їх нестабільності, то в разі втрати платоспроможності позичальником існує ймовірність втрати застави. Якщо до цього додати високу ціну процедури оформлення іпотечної позики, то стає зрозумілим, що вона не вигідна і для позичальника, і для банку.

На наш погляд, найперспективнішою і найприйнятнішою формою інвестування коштів у житлове будівництво в умовах нашої держави є система будівельних заощаджень. Основна їхня мета — мобілізація вільних коштів населення на будівництво і придбання житла. Цим займаються, як правило, спеціалізовані банки. Вклади і позики носять винятково цільовий характер.

Суть пропонованої системи можна пояснити на простому прикладі: якщо житловий об'єкт коштує 10 тисяч грошових одиниць, а кожний, хто бажає його придбати, може заощаджувати тисячу грошових одиниць щорічно, то він може придбати це житло лише через 10 років.

Якщо десять таких бажаючих об'єднають свої заощадження, то один з них зможе придбати житло уже через рік. За умови, що всі десять продовжуватимуть заощаджувати, то в результаті виграють всі члени такого об'єднання. У середньому кожному з них знадобиться 5,5 років для придбання житла, тобто на 4,5 років менше, ніж у випадку, якщо кожний заощаджував би окремо.

На практиці цей механізм діє набагато складніше, оскільки система передбачає, по-перше, масову участь вкладників, по-друге, кожен з них переслідує свої власні цілі, які, звичайно, не збігаються у часі й у сумах вкладів і кредитів. Наприклад, у Німеччині в 1995 році майже 30 млн. громадян мали договори з будівельними ощадними банками. Загалом з 1948 по 1993 рік завдяки позикам цих банків на загальну суму 950 млрд. німецьких марок було профінансовано будівництво 12 млн. одиниць житла.

Систему будівельних заощаджень побудовано по замкнутій моделі. Це означає, по-перше, що джерелом кредитних ресурсів є заощадження вкладників, проценти на ці вклади і державні премії, які надаються вкладникам за умови виконання ними всіх вимог, зазначених у договорі. По-друге, цільову позику може отримати лише вкладник.

Замкнутість системи будівельних заощаджень, цільовий характер вкладів і позик дає можливість, з одного боку, діяти системі незалежно від коливань на фінансовому ринку і ринку капіталів, а з іншого, встановлювати процентні ставки на вклади і на кредити значно нижчі від ринкових. Крім того, автономність системи дозволяє фіксувати процентні ставки на вклади і на позики на весь період дії договору на житлові заощадження. Можливість встановлювати нижчі процентні ставки на позики порівняно з тими, що існують на фінансовому ринку, а також забезпечити їх незамінність протягом всього періоду дії договорів на будівельні заощадження створює значні переваги для позичальників, котрі отримують позики в спеціалізованих будівельних ощадних банках на противагу тим позичальникам, які отримують позики в іпотечних банках. Останні, як відомо, змушені змінювати процентні ставки залежно від зміни цін на кредитні ресурси на ринку грошей і капіталів.

Фінансово-економічна своєрідність системи будівельних заощаджень потребує для її нормального функціонування створення спеціалізованих кредитно-фінансових установ — будівельних ощадних банків. Їх діяльність повинна регулюватися спеціальним законодавством. Зокрема, обов'язковим має бути закон про будівельні ощадні банки, в якому точно визначалась би мета діяльності таких банків та коло питань, якими вони мають займатися. Закон має заборонити будівельним ощадним банкам проводити спекулятивні операції на фондовому ринку, регулювати розподіл залучених коштів вкладників, встановлювати різницю між процентною і кредитною ставками.

Законодавство повинно регулювати діяльність будівельних ощадних банків значно детальніше, ніж інших банків, оскільки вони оперують винятково коштами громадян і використання цих заощаджень має спрямовано-цільовий характер. До того ж, скрупульозність у регулюванні діяльності цих банків диктується необхідністю утримувати постійні процентні ставки на вклади і на позики протягом дії договору на будівельні заощадження, що вимагає особливо чіткої діяльності банку на всіх стадіях: накопичення, розподілу накопиченої маси коштів, надання позик та їх обслуговування.

У чому конкретно полягають переваги будівельних заощаджень як інвестиційного інструмента?

Одна з основних переваг будівельних заощаджень — єдина форма фінансування житлового будівництва, за якої інвестиційна віддача починається не з моменту надання цільових позик, а з моменту початку накопичення цільових заощаджень. Будівельний ощадний банк зацікавлений в оперативному вкладенні накопичених на цільових вкладах коштів у надійні й високоприбуткові джерела доходів, якими є передусім державні боргові зобов'язання. Тобто держава отримує дієвий інструмент залучення коштів громадян у власні інвестиційні проекти. За цього держава отримує назад уже як інвестиції кошти бюджету, витрачені на державні премії вкладникам системи будівельних заощаджень. Отже, на відміну від прямого безадресного бюджетного фінансування будівництва житла, система житлових заощаджень дає змогу значно ефективніше використовувати бюджетні кошти. Наприклад, у Німеччині кожна марка з бюджету, витрачена на державні премії вкладникам системи будівельних заощаджень, генерує 7 марок інвестицій у житлове будівництво. У Чехії та Словаччині одна крона, вкладена з бюджету за таких само умов, приносить 10,7 крони інвестицій.

Розрахунок інвестиційного потоку відносно простий. Наприклад, вкладник уклав з банком договір на цільову суму (заощадження + позика) 28 000 грн. Цю суму має бути вкладено безпосередньо в житлову сферу. Якщо договір укладено на 5 років, то щомісячний вклад буде становити 150 грн., що дасть 9 000 грн. накопичень на вкладі. Державна премія (за умови, що вона становитиме 40 відсотків річного вкладу) становитиме 3 600 грн. Сума відсотків на вклад (3 відсотки річних) становитиме 1 165 грн. За таких умов вкладник матиме право на отримання позики в сумі 13 920 грн. Отже, інвестиційний мультиплікатор кожної гривні з державної премії становитиме 7,8 грн. Будівельні заощадження сприяють виведенню з тіні й легалізації значної частини грошового обігу, оскільки населення зацікавлене в такій формі накопичення коштів.

Значною перевагою системи будівельних заощаджень є її заохочувальний характер. Пільги, які дають будівельні заощадження, потрібно «заробити», заощаджуючи власні кошти на цільовому вкладі.

Система будівельних заощаджень дозволяє «вмонтовувати» в себе пільги для різних категорій громадян, які їх потребують, — ветерани, «чорнобильці», молодь, багатодітні сім'ї тощо. За цього зберігається заохочувальний характер будівельних заощаджень, що робить пільги адреснішими і ефективнішими, виключає можливість різних зловживань, дозволяє перебороти принципи зрівнялівки, розподілу та перерозподілу, що давно дискредитували себе, але ще досить часто використовуються різними міністерствами і відомствами. Перевагою системи будівельних заощаджень є й те, що вона доступна громадянам з різними рівнями доходів: житлові заощадження можна почати з будь-якої суми. До того ж, будівельні заощадження є досить вигідним фінансовим інструментом, оскільки, зважаючи на державні премії та податкові пільги, доход від них вищий порівняно з іншими фінансовими інструментами.

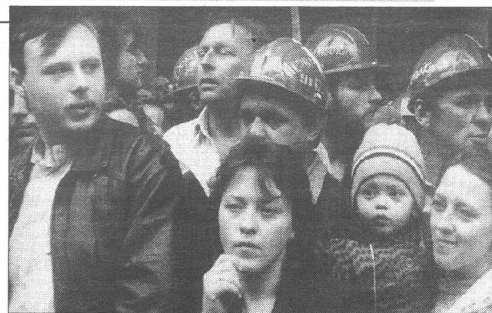
При впровадженні в Україні системи будівельних заощаджень можуть виникнути певні труднощі, які потрібно врахувати при розробці законодавчої та нормативної бази функціонування цього фінансового інструмента. На нашу думку, насамперед потрібно врахувати високу ступінь недовіри громадян України до різноманітних вкладів у банківські й небанківські кредитні установи.

Для подолання чинників недовіри система будівельних заощаджень має цілу низку ефективних можливостей, які слід врахувати при підготовці законодавчо-нормативної бази. Насамперед це державна гарантія цільових будівельних вкладів, високий рівень премії, низька процентна ставка на цільовий кредит тощо.

Антон ФІЛІПЕНКО, доктор економічних наук, професор;
Олександр ЧЕЧЕЛЮК, спеціаліст управління кредитування Ощадбанку України.

Кредит для соціальної стабільності

Страйк як різновид «убивства на замовлення»

ЩЕ РОКІВ десять тому, потрапивши на шахту і запитавши: «Де у вас тут профком?» — ви миттєво одержували точну відповідь. Сьогодні замість неї попросять уточнити: «А який саме профком?» Бо інтереси працівників вугільної галузі в Донецькій області захищають чотири профспілкові організації, і сусідство двох, а то й трьох осередків на одному підприємстві уже нікого не дивує. Мій співрозмовник — голова Незалежної профспілки гірників Донбасу Микола ВОЛИНКО.

— Ви називаєте себе незалежною профспілкою. Незалежною від кого і від чого?

— Незалежна — від державних, господарських органів. У статуті записано, що членом нашої профспілки не може бути роботодавець, тобто людина, яка має право приймати на роботу і звільняти. Ми залежимо тільки від членів профспілки.

— Чи підтримуєте ідею соціального партнерства?

— Обома руками — за. Національна рада, яка створена, має існувати не тільки на папері.

— А які методи «боротьби за права трудящих» у вашому арсеналі?

— Суди, колективні договори та інше. Простий приклад: на якійсь шахті не припиняються крадіжки з вугільного складу. Що ми робимо? Проводимо в трудовому колективі збори. Якщо на шахті дві профспілки, обираємо двох представників. І вирішуємо: без підпису цих двох представників жодна машина з території не виїде. Все законно, і такі прецеденти були. Місяць, два — нормально. Тоді почали хлопці зариватися. Ага, назад — у шахту, давай інших. І потроху наводиться порядок.

Другий приклад. Кажуть, адміністрація й бухгалтерія забирають собі гроші у вигляді допомоги, позапланових авансів тощо. Знову рішення трудового колективу: заборонити всі види виплат, доки робітники не одержать зароблене. Треба бути справді незалежною від адміністрації профспілкою, щоб викликати вогонь на себе.

— Як, по-вашому, страйки сумісні з ідеєю соціального партнерства?

— Страйк — цілком законний метод. Але йти на такі дії треба виважено. Або, як казав класик, спалювати мости і вирушати на повалення барикад.

Якщо до 91-го року страйками ще можна було чогось домогтися, то згодом ці страйки стали вигідні хіба що власникам. Підняли — придушили, підняли — придушили. А може, тут соціальне замовлення виконується? Хто тоді справжні захисники народу? Або такий факт до роздумів: чому страйки у нас починаються саме в той час, коли за кордоном виникає проблема збуту вугілля? Працювала б рада з соціального партнерства — можливо, й ці думки могла б «озвучувати». Між іншим, не секрет, що з допомогою великого страйку можна вкрасти великі гроші.

— І як ?

— Дуже просто. Роботодавці через так званих «робітничих лідерів» піднімають народ. Вимоги звичайні: виплата затриманої зарплати. А десь усередині переліку — пункт: списати борги і кредити. Тобто вкрали у колективу гроші, а тоді ще й людей підняли, щоб вони крадіїв прикрили. Коли ми повстали проти такої практики, на нас же почали «тиснути».

— Минулого літа приклад соціального партнерства довелося спостерігати на власні очі. На прес-конференції в Донецьку, де були присутні й ви, тодішній перший віце-прем'єр Василь Дурдинець оголосив спільну угоду профспілок й уряду. Ви обіцяли припинити страйк, уряд — за два місяці розрахуватися з гірниками. Строк минув, графіки зірвано, борги залишилися. Тоді заради чого цей компроміс?

— Зрозуміло, це камінь у мій город. Так, ми пішли назустріч один одному. Але хто кого обдурив?

— Ви не могли не розуміти, що гроші не впадуть з неба. Чому не сказали про це чесно?

— На той момент ми вірили, що буде так, як пообіцяв уряд. Хоча борги 95-го року нам починають повертати лише тепер. Звичайно, хотілося б швидше. А що, можна було б тоді одним махом розпочати велику драму. Але тодішній страйк — не що інше, як провокація. Вона вдарила по людях, а не по державі. Так, я підписав угоду, вносив свої пропозиції, намагався проконтролювати проходження коштів. Нехай, як хочуть мене називають. Віднімати й ділити бажаючих вистачає. Профспілка має працювати.

— І брати на себе певні зобов'язання, чи не так?

— У тій угоді, за яку нас багато ганьбили, між іншим, усе розумно. Ось один із пунктів: «Профспілки галузі здійснюють контроль за надходженням, розподілом, цільовим витрачанням коштів, що надходять на заробітну плату, виробничі потреби». Або хіба можна заперечити проти того, що профспілки беруть участь у налагодженні виробництва, економії ресурсів і матеріалів, оголосили боротьбу з нехлюйством, марнотратством, розкраданням матеріальних цінностей? Адже ми нарівні з роботодавцем відповідаємо за стан справ на підприємстві.

Розмову вела Ліна КУЩ.

Донецька область.

ПЕВНО, тут його територія. Бо біля сміттєвих контейнерів фірми «Альтфатер», встановлених навпроти під'їзду нашого будинку, цього неголеного, в зім'ятому одязі чоловіка років 35—40 бачив не раз: порпався там, щось відбирав, складав до подертого рюкзака. А того вечора, винісши до контейнерів «різнокаліберний» скляний посуд, ціна якому — копійки, а турбот, щоб здати на приймальний пункт, — на гривні, вперше почув його хрипкуватий голос:

— Викидаєте?

— Авжеж.

— Можна мені взяти?

Одкровення інженера Кудіна

Діалог з бомжем біля сміттєвого контейнера

Одержавши ствердну відповідь, підійшов. Якусь хвилину мовчки перекладали посуд з моєї до його торби. Потім чоловік заговорив:

— Узагалі-то це не мій профіль — склянки-банки. Та не пропадати ж добру.

— А який же ваш?

— Залізяччя. Вчора он доброго молотка знайшов, кілька пристойних ручок до дверей. А нещодавно на примус натрапив — ще зовсім, вважай, новий.

— Яка ж з нього користь — із залізяччя? Скляний посуд хоч здати можна.

— Е-е, не кажіть. Бачили, скільки отого металевого мотлоху на Староконці, біля Привозу? Там на все є попит.

— То ви десь приторговуєте?

Подивився на мене, мов на дивака.

— Не з моїм щастям. Там усе давно схоплено, всі свої, чужинців не допускають. Здаю знайдене тим, хто там має постійні «точки». За копійки, звичайно.

— А чому це раптом вибрали отакий, як кажете, профіль — залізо? Мабуть, ліпше брати все, що ще якось можна використати.

— Я ж не сказав, що не беру. Ось ваші пляшки, банки взяв. Одяг, бува, непоганий трапляється, — це, здебільшого, на себе чи комусь з колег, — іронічно посміхнувся, — в обмін на щось інше. Їстівне, зрозуміло, не обминаю. В контейнерах біля офісів знаєте, які делікатеси трапляються? І ковбаси, й сир, і цитрусові на десерт... Ну, а до залізяччя просто особливий потяг, — помовчав трохи, ніби вагаючись, й додав: інженер я. За освітою. Та й попрацював за фахом з десяток років.

Інтуїтивно відчувши, що чоловікові, мабуть, хочеться виговоритися, запропонував:

— Давайте ось тут посидимо. Потеплішало.

Присіли на лаву на трамвайній зупинці. Чоловік підхопив тему розмови.

— Це добре, що знову потеплішало. Надовго б. Зима —то для нас найважча пора. Торік он дружок мій, Вася, в такому ось контейнері заночував та й замерз. Геть перелякав робітників, що приїхали за сміттям. Уявіть собі: вивантажують контейнер, а звідти — замерзлий труп...

Уявив. Відчув холодок по спині. Співрозмовник тут же вибачився:

— Даруйте за отой спомин, — він вам ні до чого. Ви ж мою професією зацікавилися. Так от, розкажу...

Повністю одкровення інженера Кудіна — так назвався співрозмовник — тут не переповісти. Коротко ж непростий життєпис людини, яка «не вписалася в нові віяння» (вислів Кудіна), виглядає так. Сільський юнак з немалими труднощами вступив до технічного вузу, успішно його закінчив. «Зачепився» в Одесі, одружився на міській дівчині. Не без любові, здавалося: зустрічалися ж, освідчувалися... Влаштувався на завод: все ладилося, підвищували по службі, зарплату набавляли. Невдовзі не без допомоги батьків — і сільських, і міських — власну квартиру надбали, двокімнатну. Донечка народилася. Все, одне слово, як у людей... А шкереберть життя пішло, як почалися «нові віяння»: завод розтягли по кооперативах, по різних СП — вичавили з нього все, що зуміли, та й порозбігалися з тугими гаманцями. А тим, хто залишився, тільки заводські борги й припали: виробництво, по суті, зупинилося, зарплату не видавали місяць, другий, третій... Отоді й відчув прохолоду в стосунках зі своєю Тамарою. «Невдаха, — кинула у вічі раз, вдруге. — Люди ж он уміють пристосуватися. А ти?..»

Так, він справді не зумів: якось розгубився в отих обплутаних лицемірством та брехнею ринкових умовах. Далася взнаки, думається, й відсутність справжніх давніх друзів: міські он якось покучкувалися, десь-таки повлаштовувалися, а він, селюк, залишився сам. Один з удачливих, з яким на заводі знався, почав було заходити, обіцяв на грошове місце прилаштувати. Та невдовзі помітив Кудін, що зачастив той не до нього — до Тамари. Одного разу застав обох в такій ситуації, що й не пам'ятає, як у руці гантеля опинилася, як «пригостив» нею гостя. На нещастя, перед цим «остограмився» — дали, нарешті, на заводі якісь там копійки. Викликала Тамара міліцію, сказала, що безпричинно, у хмілю, мовляв, напав на гостя, який до нього ж і прийшов. Гість той до лікарні потрапив, відлежав там пару тижнів. А йому, Кудіну, припасували злісне хуліганство, з тілесними пошкодженнями. Вирок: три роки позбавлення волі.

Відсидів, правда, два. Але й цього Тамарці та її новому чоловікові Вадиму вистачило, щоб виписати його з квартири. Куди не ходив — нічого не вдіяв.

— А найболючіше, знаєте, те, що Наталочка, дочка, отого пришельця папою при мені назвала.

Посидів Кудін мовчки хвилину-другу, промокнув рукавом очі. Й повів далі. Вночі якісь налетіли, побили, зв'язали, недобудовану заправку понівечили. Вранці хазяїн додав стусанів та й прогнав геть. Відтоді й подався бичувати. Вже близько трьох років...

Мовчали довгенько. Хоча й розумів недоречність якихось порад сторонньої людини, що, певно, отак перебирала своє життя не раз і не два, шукаючи виходи з глухого кута, однак запитав:

— А про повернення до свого села не думали? Може, там все налагодилося б...

— Батьків уже немає... В батьківській хаті сестра з сім'єю живе. Їм теж, знаєте, несолодко: колгосп, по-теперішньому КСП, як і наш завод, розтягли-розкрали, ні роботи там, ні зарплати. Тільки те й мають, що з городу. А він родить не щороку, тільки як дощі йдуть. Та й потім: соромляться мене, помітив, сестра, члени її сім'ї, сусіди щось нашіптують. Не хочу їм прикрощів завдавати.

— То що ж, отак у бомжах — усе життя? Де хоч зиму перебудете?

— На залізничному вокзалі, як і торік. Мене там уже знають. Міліція не чіпає, в розподільник відправляють лише зальотних... Ну, а чи на все життя отак? Може, щось-таки зміниться, колись комусь-таки стане потрібним інженер Кудін. А, може, справді подамся з весни в село. Не в своє. Бував тут недалеко в одному, наймався городи копати. Люди привітні, живуть непогано. Одна вдовиця навіть пропонувала залишатися назовсім. Правда, синок її, підліток, якось вороже зиркав. Не хотілося б вносити розлад між ним та матір'ю...

Співрозмовник підвівся й раптом безтурботно-весело, наче й не було отієї довгої сумної сповіді, мовив:

— Одне слово, на роздоріжжі інженер Кудін! Сподіваюся, поки що. До якогось берега таки пристану. Вибачайте, що так затримав вас...

Завернув бомж за ріг будинку, попрямував до залізничного вокзалу — свого нічного пристанища. А я ще якийсь час сидів на трамвайній зупинці, дивився в нікуди. Що ж це ми отаке будуємо й ніяк не добудуємо, нівечачи людські долі? Й чи довго ще триватиме наруга над інженером Кудіним, над сотнями й тисячами йому подібних, що заполонили наші вокзали, ринки, площі й вулиці? І над мільйонами хай не до такої крайньої міри згорьованих, та все ж нужденних співвітчизників наших, ніби й не ледачих, і талантом не обділених? Невже й малому онукові моєму (діти все те вже пізнали) судилося пройти через те збиткування?.. Здригнувся чи то від страшної думки, чи від прохолоди. Зима все-таки вже дається взнаки...

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Віктор Хмільовський: «Асоціація – не сонце, всіх не зігріє, але гуртом ми дещо зробимо»

У Чернівцях відбулась установча конференція, на якій було створено представництво Асоціації роботодавців торгівлі та комерційної сфери економіки України. У нагальній доцільності появи такої громадської структури делегатів від своїх низових колективів промовисто переконав президент Спілки орендарів і підприємців України, виконувач обов'язків президента Асоціації роботодавців торгівлі та комерційної сфери економіки Віктор ХМІЛЬОВСЬКИЙ.

На Буковині він добре знаний: свого часу працював тут директором Берегометського лісокомбінату, який утримував тоді передові позиції в галузі, був полігоном впровадження орендних засад ще у 80-ті роки. Великого розголосу набула тоді на Буковині й поза її межами книга Віктора Хмільовського, в якій він розповів про досвід реформування очолюваного ним підприємства. На жаль, ці новації негативно сприйняло керівництво галузевого об'єднання «Чернівціліс».

Після конференції я попросив Віктора Хмільовського розповісти про напрями роботи Спілки орендарів і підприємців, її співпрацю з Асоціацією роботодавців торгівлі та комерційної сфери економіки України.

— У червні ми провели спільне засідання ради Спілки орендарів і підприємців України та Асоціації роботодавців торгівлі та комерційної сфери економіки з порядком денним «Про стимулювання залучення інвестицій до розвитку підприємництва законодавчими актами з оподаткування, патентування, ліцензування, оренди держмайна». На цьому зібранні, до речі, були присутні й народні депутати України. Рада прийняла звернення до Президента України Леоніда Кучми з вимогою перенесення строків введення в дію Закону про податок на додану вартість. Відбулася також зустріч з Головою Верховної Ради України Олександром Морозом, на якій обговорювали питання оподаткування, патентування та розвитку підприємництва, малого і середнього бізнесу. Верховній Раді направлено наші конкретні пропозиції стосовно перегляду Закону України «Про податок на додану вартість» та про зняття з розгляду законопроекту «Про патентування деяких видів підприємницької діяльності» через його непідготовленість. Відбулася консультативна зустріч з віце-прем'єр-міністром Сергієм Тигипком. За моєї ініціативи в Національній раді соціального партнерства при Президенті України розглянуто питання «Про соціальні наслідки в разі прийняття Верховною Радою України законопроекту «Про зміни і доповнення до Закону України «Про патентування деяких видів підприємницької діяльності», поданого Кабінетом міністрів України».

Ми також підготували альтернативний законопроект «Про внесення змін і доповнень до Закону України «Про патентування деяких видів підприємницької діяльності».

Видано інформаційний каталог спілки і асоціації «Діловий партнер», який висвітлює всі грані нашої роботи, спрямованої на підтримку підприємництва. І це далеко не повний перелік добрих справ, зініційованих спілкою та асоціацією.

— Крім Буковини, де ще створено представництва асоціації?

— У Запоріжжі, Львові, Хмельницькому, Івано-Франківську, Тернополі та багатьох інших містах України.

— Чи є регіони, де з недовірою ставляться до створення представництва асоціації?

— У більшості областей нас сприйняли як серйозних партнерів. А ось на Буковині виникло непорозуміння з управлінням юстиції облдержадміністрації, яке чомусь зволікає з реєстрацією представництва.

— Чи вірите ви в те, що буковинське представництво швидко віднайде ключ до співпраці з місцевими підприємцями, особливо в сфері торгівлі?

— У Чернівецькій області йде активне реформування торговельної мережі. Особливо втішає те, що рівноправними партнерами на цьому етапі стали колективи роботодавців та обком галузевої профспілки, який очолює Степан Мельник. Ця зв'язка, на моє переконання, стане надійною опорою нашого представництва.

Розмову вів Василь БАБУХ.

Чернівці.

Хто змінює світ

У Західно-Українському комерційному банку переконані, що найпотужніші сили, які можуть це робити, — людські мрії та людські бажання

НАШ ЧАС сповнений парадоксами. Це видно на кожному кроці. Скажімо, одні фірми, здавалося, процвітають, розвалюються, інші, хоч були непомітними, стрімко набирають темпів розвитку. У чому причина?

Одна із фінансових установ, яка з'явилася на ринку і буквально за лічені роки стала помітною і впливовою на ньому, — Західно-Український комерційний банк. Його було зареєстровано 1990 року. Починав працювати з малесеньким капіталом, і акціонерів було небагато. Але була ідея створення потужного, серйозного банку в західних областях України, який мав би добре ім'я, міцну стратегію розвитку. Банку європейського рівня. Навколо цієї ідеї завдяки вмінню ініціатора нової справи згуртувалися спеціалісти, ентузіасти і створили добру на сьогодні структуру.

Почалася серйозна робота. Тепер це банк, який має власну стратегію розвитку, який упевнено йде в ринок незважаючи на всі перешкоди. Саме про це наша розмова з головою правління цього банку Олександром ДЗЮБЕНКОМ.

— Олександре Язоровичу в умовах загальної нестабільності очолюваний вами банк знайшов свою нішу, міцно закріпився, має власну стратегію і стабільно розвивається. У чому секрет успіху?

— Тобто, хто ми і чого хочемо? Скажу прямо — ми не хочемо бути найбільшим банком України, тягнути всі проблеми країни на собі. Ми — приватний банк для приватних акціонерів. Сьогодні їх маємо близько десяти тисяч. 98,5 процента — приватні особи. Прагнемо бути одним із найефективніших банків України: з мінімальним ризиком, з великими доходами на акції людини, яка вклала в них свої кошти. Наше кредо таке: банк виріс завдяки внескам акціонерів, а тому прагнув і прагнутиме бути банком не для багатих, а таким, що робить своїх акціонерів багатими.

Отака основа стратегії банку. Її доведено роботою, нашим рейтингом. За ефективністю діяльності, тобто за прибутковістю, ми займаємо сьоме — дев'яте місце серед банків України.

— У назві банку вбачається націленість на Захід «Західно-Український» — тобто Західна Європа й Україна? Назва — це не ознака географічного розташування, інакше писалося б одним словом — «Західноукраїнський»...

— Якщо говорити про стратегію, то з першого дня це був банк, націлений на Захід, банк міжнародних розрахунків, міжнародних інвестицій. Саме регіональне розташування вимагало від нас повернутися обличчям на Захід. Ми робимо все, що роблять західні банки.

Тепер у нас широкі зовнішньоекономічні зв'язки, маємо кореспондентські відносини майже зі ста банками в 29 країнах світу. Створено представництво в Польщі (з вітчизняних банків іноземного представництва ще не має ніхто). Ми отримали значні ліміти під гарантії потужних європейських банків, нам вірять. Маємо пряму кредитну лінію Європейського банку реконструкції і розвитку для підтримки малого та середнього бізнесу. Одне слово, працюємо із західними банками напряму і працюємо непогано.

— І це за тих умов, що ви не належите до товстосумів, часто кажете, що капітал банку не такий уже й великий. Очевидно, запорукою успіху ЗУКБ є не просто капітал, а вміння роздобути його на міжнародних ринках під таку заставу, як порядність, солідні технології й авторитет?

— Стосовно авторитету. Щоб підтримувати його, щоб мати довіру, ми постійно, щороку, а то й двічі на рік, запрошуємо для перевірки своєї діяльності найавторитетніші міжнародні аудиторські фірми, такі як «Deloitte & Touche». Це дорого коштує, але окупає себе, адже висновкам таких фірм вірять.

Я часто повторюю: неможливо носити воду в решеті. Якщо банк приймає погані рішення, якщо в нього поганий кредитний портфель, якщо в нього погані спеціалісти, стається те, що мусить статися. Краще мати менше грошей, але розумно ними розпоряджатися, удосконалювати технологію, тоді в банк обов'язково прийдуть великі гроші, які, знову-таки, запрацюють.

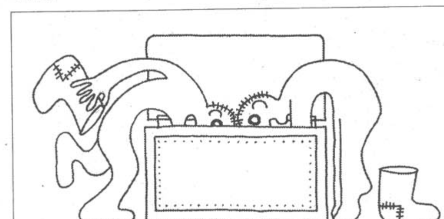
Тобто, я хочу сказати, що один з китів, на який спирається Західно-Український банк, — це впровадження нових технологій, нових напрямів роботи. У цьому дуже допомагають західні консультаційні фірми. У нас працює група консультантів Фонду ноу-хау з технічної допомоги, яку надав Європейський банк. Вони перебуватимуть тут кілька років. Така допомога дуже істотна для нового українського банку, який тільки стає на ноги. Це нам потрібно, адже працюємо над оновленням технологій, озброюємося найсучаснішими західними. Йде перехід на міжнародну систему бухгалтерського обліку з програмою «USAID» і Європейського співтовариства «TACIS». Завершуємо повну комп'ютеризацію банку.

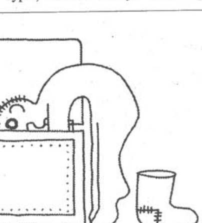
— Ваші успіхи стають тими важелями, які допомагають становленню нашої вкрай розхитаної економіки. Саме АТ «ЗУКБ» випало прокласти русло для західних капіталів. Знаю, що банк зіграв неабияку роль в одержанні кондитерською фірмою «Світоч» солідних кредитів від Європейського банку реконструкції і розвитку.

— Скажу так: банк задумано для міжнародних розрахунків, міжнародних інвестицій і обслуговування, але це аж ніяк не вступає в суперечність з підтримкою вітчизняного товаровиробника. Навпаки. Така підтримка — один із стратегічних напрямів нашого розвитку, ще один кит, на якому стоїть банк. Десятки фірм, організацій стали завдяки банкові на ноги, модернізували своє виробництво, створили власний виробничий потенціал, разом з нами упевнено почуваються на ринку. Тобто, стратегія підтримки вітчизняного виробника — це стратегія і нашого банку.

Перші проекти, розраховані на одержання коштів за кредитною лінією ЄБРР, уже прокредитовано. Це «довгі» гроші під низький процент. Це те, що сьогодні необхідне нашому товаровиробникові, щоб стати на ноги.

Ми провели міжнародну конференцію на тему «Залучення західних ринків капіталу». Дуже успішно пройшла вона і показала, що в наших підприємців чималий інтерес до зарубіжних інвестицій. Але проблема в тому, що мало хто розуміє сам механізм цієї справи. Під час конференції представники міжнародних фірм, аудиторської «Deloitte & Touche» та юридичної «Smith Lions», Західного інвестиційного фонду «NIS Enterprise Fund» та нашого банку дали широке і всебічне роз'яснення стосовно того, що слід робити, щоб одержати зарубіжні інвестиції. Матеріали конференції в повному обсязі опубліковано в нашій банківській газеті «Діловий вісник», і багатотисячний тираж розповсюджено серед вітчизняних товаровиробників.

Мал. Володимира ВАСЬКОВЦЕВА.

— У пресі з'являлася інформація, що АТ «ЗУКБ» збирається залучити до свого статутного фонду іноземний капітал. Це тільки наміри чи вже є щось конкретне, реальне?

— Ми нині працюємо не тільки над запровадженням іноземних технологій у клієнтів. У нас є чітка програма розвитку й самого банку, яка послідовно виконується. Одинадцятого вересня цього року рада директорів Європейського банку реконструкції і розвитку затвердила проект інвестицій, тобто купівлі акцій Західно-Українського комерційного банку. Одним із акціонерів АТ «ЗУКБ» стане також польський Кредитбанк. Це великі фінансові установи, які зарекомендували себе на міжнародному ринку.

Кредитбанк ми визначили як свого стратегічного партнера. Підписано ряд договорів, зокрема про консорціумні кредити, що розширить наші можливості, разом з Кредитбанком зможемо кредитувати в Україні практично будь-який економічно доцільний проект. А наші обшири значні — маємо 19 філій у 14 областях.

Міжнародна програма інвестицій дасть змогу нашому банкові більше мати клієнтів, більше надавати кредитів, посправжньому закріпитися на ринку.

Але не потрібно будувати ілюзій. Така співпраця накладає і певні обмеження. А саме: в процедурах прийняття рішення, в більш жорстких підходах до нормативів діяльності банку, в кредитній політиці. Тож для підвищення надійності й ліквідності банку ми відмовилися від фінансування деяких видів діяльності, хоч це давало раніше непогані доходи.

— Одна з газет писала, що ЗУКБ хоче продатися...

— Ми не бачимо нічого страшного в тому, що в нас куплять пакети акцій європейські банки. У міжнародному фінансовому світі дуже поширено, що банки в банків купують пакети акцій, входять до статутного фонду один одного. Із досвіду, наприклад польських банків, видно, що їх засновниками є й західні банки, і американські фонди, й міжнародні фінансові організації. І нам необхідно переймати передовий досвід, поширювати його в Україні і не боятися брати інвестиції.

— Повсякчас чуємо: не йде інвестор в Україну, не довіряє нам. А все ж — чому не йдуть інвестиції?

— Я не казатиму про проблеми економіки, законодавства. Вони всім відомі. Але інвестор, ідучи до нас, натикається не лише на них. Перешкоджає, так би мовити, людський чинник, перекручена психологія, слабке почуття партнерства. Усі хочуть заробити гроші зразу, не вистачає деколи культури, знання світу. Часто бракує стартового капіталу, досвіду ведення бізнесу. Дуже багато речей робиться без чіткого розрахунку, без чіткого плану капіталовкладень і фінансування заходів. У комплексі це деколи дає дуже сумні наслідки: настає занепад розпочатого бізнесу, який, до речі, не терпить розслабленості, нечіткості в роботі. Усе слід до кінця продумати, мають бути визначені джерела фінансування. А зароблені кошти нехай, знову ж таки, ідуть у справу. Це — один із принципів бізнесу.

З моєї точки зору, надходженню інвестицій, нарощуванню бізнесу найбільше заважає неготовність людей. Останнім часом, щоправда, є чимало позитивних зрушень у цьому напрямі. Але, повторюю, люди психологічно не визріли для діяльності в ринкових умовах. І ми мусимо не просто сприяти у фінансових справах, а й допомагати формуванню нового ринкового мислення, нової ринкової психології людей.

— Моделюючи діяльність банку, моделюєте й майбутнє. Ви дивитесь у нього з оптимізмом?

— Тільки так. Спробую відповісти на частину вашого першого запитання — у чому секрет успіху. Очевидно, успіх приходить тоді, коли здійснюються мрії і людські бажання. Це, вважаю, найпотужніші сили, які можуть змінювати світ.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Львів.

*«Ти не загинеш, Україно!
І мова прадідна твоя,
Що кожне слово
в їй перлина,
Не вмре повік...»*
Микола Чернявський

«Своєчасно не сприйняв учення Леніна»

Незабаром — 22 грудня 1997 року — виповнюється 130 років з дня народження автора цих рядків. До пам'ятної дати у нашому місті плановано провести Всеукраїнську конференцію, присвячену ювілярові, одну з вулиць назвати його ім'ям, відкрити музей, встановити меморіальну дошку на будинку, де він жив.

Авторами статті були одержані ксерокопії архівних документів з Херсонського архіву НКВС та Чернігівського історичного музею ім. М. Тарновського. Серед них — автобіографія поета, написана його рукою. Завдяки цьому документові вдалося чітко встановити важливі дати в житті письменника.

Микола Чернявський народився 22 грудня 1867 року в селі Торській Олексіївці Бахмутського повіту Катеринославської губернії в сім'ї дяка. Коли хлопцеві виповнилося чотири роки, батька його було призначено священиком і сім'я переїхала в село Новобожедарівку Слов'яносербського повіту. Це мальовниче село стояло на річці Сіверський Донець і про нього Чернявський потім писав: «Тут я ріс, тут склалась душа моя, і се село, і придонецький край я почитаю справжньою моєю вітчизною».

Початкову освіту майбутній поет одержав у народній школі, в Митякинській станиці, що стояла на іншому березі Дінця, за півтори версти від Новобожедарівки. Потім навчався у приватній школі в Луганську.

У 1878 році М. Чернявський вступив до Бахмутського духовного училища. 1883 року закінчив його, вступив до Катеринославської духовної семінарії.

У 1889 році став викладати в Бахмутському духовному училищі. Писати вірші почав російською мовою в 1884-85 роках і всі їх знищив. Потім уже писав українською.

Перша збірка його творів під назвою «Пісні кохання» вийшла у 1895 році в Харкові. В ній молодий поет, з чуйною і ніжною вдачею, лірик від природи, щиро оспівує кохання. Один примірник цієї збірки є в Артемівському краєзнавчому музеї. Його передала онука Миколи Федоровича Тетяна Григорівна Медведєва, котра мешкає в Донецьку. Ця книжка — подарунок Миколи Федоровича своїй дружині Софії Василівні. На форзаці книжки є напис: «Дорогій моїй Соні від люблячого серця. 1895, серп. 22». У 1898 році вийшла друга збірка віршів «Донецькі сонети» в друкарні Гріліхеса у Бахмуті.

Тут Микола Чернявський займався не тільки літературною та викладацькою діяльністю, а й разом з дружиною брав активну участь у культурному житті міста. Вони були одними із засновників музично-драматичного товариства, що ставило мету: «розвиток музичної літературної та драматичної освіти... мешканців».

У 1901 році Микола Чернявський одержав запрошення на роботу від Чернігівської Земської управи. Запрошення підписав діловод Михайло Коцюбинський. Можна було б вважати, що Чернявський мав якийсь літературний зв'язок з Коцюбинським. Але насправді все це не так, бо ось що пише про це директор Інституту мовознавства Національної академії наук України академік НАНУ Микола Жулинський: «У спогадах М. Чернявського, виданих у Херсоні 1920 р. під назвою «Червона Лілея». Спогади про М. Коцюбинського», письменник згадує, що в січні 1901 р. він одержав повідомлення губернської Земської управи про надання йому посади земського статистика, підписане М. Коцюбинським». Тут-таки М. Чернявський зазначає, що до того моменту навіть не чув про М. Коцюбинського. «Прочитав я цей підпис, і хоч би тоді волосинкою хто зачепив мене: ані-ні. Чуже прізвище, холодні літери...»

Але у Чернігові Микола Чернявський зблизився з Михайлом Коцюбинським, дружили вони сім'ями. Разом випустили літературні альманахи «Дубове листя» та «В потоці життя», що мали велике значення в той час, бо на Україні не було літературного періодичного видання.

Перші оповідання Миколи Чернявського з'явилися в 1902 році в журналі «Київська старовина».

Сам письменник дуже скромно оцінював свій вклад у літературу, особливо переклади. Він писав у «Автобіографії»: «Перекладів зробив мало, і тільки ось яких авторів: Пушкін, Лермонтов, Майков, Фет, Надсон, Міцкевич, а також з Біблії». Він же зробив і поетичний переклад «Слова о полку Ігоревім».

У Херсоні, де Микола Чернявський жив з 1908 року, крім літератури, займався також учительською та лекторською діяльністю.

Своєю дожовтневою творчістю поет увійшов в українську літературу як співець Донеччини і таврійських степів, нелегкої праці селянина-степовика, як перший український поет, що звернув увагу на важке й безпросвітне життя донецького шахтаря.

З вірою в майбутнє він писав:
«Прийде Син Народу,
Новий незнаний Геркулес,
І виб'є всіх, і мир, і згоду
Введе од заходу до сходу.
І блисне світ новий з небес,
Братерства світ, життя нового».

З початком революційних подій і пізніше Микола Чернявський залишається на позиції філософа, який тільки констатує добро і зло й не втручається в боротьбу між ними. Але довго так тривати не могло. Він почав співпрацювати з новою владою. Відбудовувалися заводи й фабрики, споруджувалися нові будинки, країна переходила до індустріалізації, і поет не залишився до цього байдужим. Нове життя надихнуло його новими ідеями й сподіваннями. Він був один з кращих представників інтелігенції, вніс великий вклад у розвиток літературного процесу в Україні, вів активну громадську роботу, у нього вчилися молоді літератори 20–30-х років. Але замість визнання його чекали підлий донос, арешт, тюрма і смертний вирок.

Дружина письменника згадує, як він був заарештований перший раз у 1929 році.

З пояснення, написаного Миколою Чернявським 18 грудня 1929 року на ім'я слідчого Херсонського ВДПУ Лукіна:

«Мене звинувачено за участь у товаристві "Українська хата" в Херсоні. Товариство це виникло найближчим часом після лютневої революції, і на час жовтневої революції його вже не було... Воно вело на той час роботу революційного характеру в напрямі проголошення гасел політичного, економічного та національного визволення народів колишньої царської Росії та їх самоутвердження... Вплив мій на молодь якщо й був, то тільки в напрямі прищеплення основ «гуманності й прагнення до освіти...»

М. Чернявський, скоріше всього, відчуваючи, що інакше йому не повірять, пише: «На закінчення вважаю необхідним додати, що я не дивлюсь на своє минуле як на зовсім бездоганне в ідеологічному відношенні. Безумовно, погрішності в мене були, і головна з них та, що я своєчасно не сприйняв учення Леніна...».

Через півроку його відпустили, 1932 року знову заарештували й випустили через місяць.

У квітні 1939 року дружина поета С. В. Чернявська пише Олександру Корнійчуку, відомому драматургові, депутатові Верховної Ради СРСР: «1937 року 14 жовтня було заарештовано мого чоловіка, старого українського письменника Миколу Федоровича Чернявського. Було вчинено поверховий обшук на письмовому столі, під час якого взято декілька фотографічних карточок із альбому — «у військовій формі», — як написав той, хто здійснював обшук. Насправді — фотографія мого давно померлого батька у форменому сюртуку вчителя і декілька фото чоловікового брата у формі студента... Три місяці протримали його у Херсонській тюрмі без будь-якої передачі, а 17 січня 38 року мені дозволили передати йому дещо з речей і продукти. А 19 того ж місяця його вислали з Херсона до північних таборів, як я потім дізналася в т. прокурора... Та ось уже третій рік, як його немає і я про нього нічого не знаю. Допоможіть знайти нам правду. Останні роки після першого арешту він жив самітником і, крім своєї ділянки пролетарського городу, котрий ми разом обробляли, навіть нікуди не ходив, за що ж тепер заслали? Чоловік мій нічого поганого не робив і ніколи не був ворогом народу». Софія Василівна вірила, що її чоловік десь у засланні, що він живий.

О. Корнійчук звернувся до Прокуратури СРСР 13 лютого 1940 року: «Прошу розглянути заяву гр-ки Чернявської. Її чоловік — старий український письменник Чернявський, 73 років — заарештований 1937 року і засланий до табору.

Прошу переглянути його справу.

О. Корнійчук».

27 листопада 1937 року у виписці з протоколу № 14 засідання «трійки» при УНКВС Миколаївської області зафіксовано:

«Слухали: справу 1737 Херсонського міськвідділу НКВС у звинуваченні Чернявського Миколи Федоровича, 1867 року народження, уродженця с. Торська Олексіївка, українця, громад. СРСР, сина служителя культу, якого було заарештовано, до арешту проживав у м. Херсоні, без певних занять.

Звинувачується у тому, що є учасником націоналістичної організації «Українська хата» і з 1917 по 1922 рр. очолював націоналістичну організацію «Просвіта», протягом ряду років проводив серед населення антирадянську націоналістичну агітацію, спрямовану проти заходів партії й уряду у справі культурного будівництва, поширюючи серед учнів націоналістичну агітацію.

Ухвалили: Чернявського Миколу Федоровича розстріляти».

Під останнім словом значиться 20/1-38 р. Це і є дата розстрілу.

Володимир ЧЕРЕПКОВ,
народний депутат України,
Сергій ТАТАРИНОВ,
заслужений працівник культури України, історик.

Артемівськ
Донецької області.

Талантів у нас не бракує. З їх підтримкою — гірше

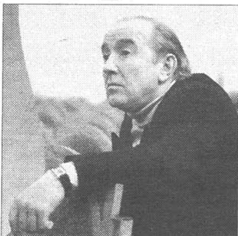
Перше враження

У рамках програми «Дружина Президента України — дітям України» в Києві відбувся фестиваль «Володимир Крайнєв запрошує». Його організатор — Міжнародний благодійний фонд допомоги юним піаністам імені Крайнєва, нашого славетного земляка, професора Вищої школи музики і театру в німецькому місті Ганновері.

Головна мета фестивалю — допомогти становленню молодих виконавців. Від зовсім юних до таких, що вже мають певний досвід, але потребують підтримки, вдосконалення майстерності, набуття досвіду у виконанні творів з симфонічним оркестром.

Водночас програму фестивалю уклали так, що майже кожний вечір був тематичний, тобто присвячений творчості одного з композиторів-класиків. Зокрема, вечір музики Сергія Рахманінова, у програмі якого — блискуче виконані «Рапсодія на тему Паганіні» французьким піаністом Паскалем Годаром, Концерт № 2 у виконанні Володимира Крайнєва та Концерт № 3, в якому яскраве виконавське обдарування продемонстрував учень Маестро, український піаніст Михайло Данченко, що навчається в Ганновері й успішно гастролює в Європі, Японії та США. Симфонічний оркестр Національної філармонії України під керівництвом М. Дядюри був гідним партнером талановитих виконавців.

Тематичний концерт присвятили і творчості видатного угорського композитора та віртуоза-виконавця Ференца Ліста. У цій програмі показали свою виконавську майстерність Олександр Мутузкін (Росія), Алібек Альгієв (Казахстан), Ігор Чутуєв (Україна) та Пауль Керн (Німеччина).

Ще два тематичні концерти склали твори Людвіга ван Бетховена.

На першому з них хочу зупинитися докладніше. Насамперед тому, що від перших виступів Нового камерного оркестру із Дніпропетровська, художнім керівником якого є концертмейстер тамтешнього театру опери та балету Гаррі Логвин, а диригентом Дмитро Логвин, уважно стежу за його становленням і творчим зростанням. І якщо на перших концертах привертала увагу ансамблевість, стрій, виразність кожної музичної фрази, то вже в наступних з'явився справжній феномен — темброва єдність звучання кожної групи камерного оркестру. А на нинішньому фестивалі Новий камерний оркестр постав уже в новій іпостасі — із розширеною духовою групою, що дає підставу вважати його цілком сформованим мистецьким колективом цього жанру.

А тепер, власне, про сам концерт. Перший твір не справив особливого враження. Можливо, через заміну виконавця (соліст Олександр Школяренко). Та вже виконання Концерту № 2 Оленою Боровською з Росії викликало зовсім інші емоції. Піаністка знайшла свій індивідуальний стиль — м'який, ліричний, і це несподіване трактування класичного шедевру захопило слухачів. Усі зрозуміли, що Дмитро Логвин — спеціаліст широкого діапазону і, крім виконання сольних творів для камерного оркестру, також володіє мистецтвом акомпанементу. Привертало увагу й те, що супровід солістки був надзвичайно тактовний, виконавиця мала цілковиту свободу вислову, і це ще раз підтвердило значну професіональну майстерність диригента Дмитра Логвина.

Та найповніше диригент розкрив свій талант, акомпануючи Ігорю Чутуєву у виконанні Концерту № 3 Бетховена, виявивши і відчуття манери соліста, і, що особливо треба відзначити, логічні переходи від оркестрових епізодів до сольних.

Ігор Чутуєв — студент Вищої школи музики й театру в Ганновері у класі професора В. Крайнєва — продемонстрував відмінну фортепіанну техніку, чудове володіння формою твору та прекрасне відчуття ансамблю.

Отже, свято відбулося. Нові «зірки» привернули до себе увагу. Зосталося з'ясувати, кому ці мистецькі відкриття будуть сьогодні потрібні. Про їх гастролі в Україні годі й казати — більшість філармоній не приймають у себе таких музикантів. Зостається сподіватися лише на допомогу Міжнародного фонду Володимира Крайнєва. Або з болем невдовзі довідатися, що ще одна талановита особистість знайшла собі притулок за кордоном.

Едуард ЯВОРСЬКИЙ,
заслужений діяч мистецтв України.

На знімку: Володимир Крайнєв.

ПОНЕДІЛОК, 1 грудня

УТ-1

13.55–14.55 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все–всім»
15.00 УТН
15.15 Анонс
15.20 Мультсеріал «Супермалюки». 20 с.
15.45 Музика на каналі
16.00 «Висоти низької землі». До офіційного візиту Президента України Л. Д. Кучми до Королівства Нідерланди
16.25 Національний хіт-парад
16.30 День варення
17.00 Мультсеріал «Супермалюки». 21 с.
17.30 Молодіжний серіал «Легенда про загублене місто». 21 с.
18.00 УТН
18.15 Телесеріал «Новели Катрін Куксон». 24 с.
19.15 Саме той
19.40 Д/ф «Розпад Союзу»
20.40 Вечірня казка
21.00 УТН
21.50 Футбол від УТН
22.20 Футбол. Чемпіонат України. «Дніпро» — «Динамо» (Дніпропетровськ)
23.55 Фінансовий огляд
00.05 Три крапки
00.25 УТН
00.40 Анонс
00.45 Національний хіт-парад
00.50 Нічний канал. Літературний вечір. Олена Теліга

УТ-2

07.00 Інформаційно-розважальна програма «Сніданок з «1+1»
08.00 Серіал «Доктор Квін». 56 с.
09.15 Серіал «Марія». 63 с.

УТ-2

10.00 Телеанонс
10.05 Природа і ми
10.35 Закон є закон
10.40 Х/ф «Володя великий, Володя маленький»
11.45 Т/ф «Українські народні музичні інструменти. Цимбали»
12.00 Пісні у виконанні хорової капели Національного університету
12.20 Закон є закон
12.25 Сторінки Червоної книги
12.55 Прогноз погоди
13.00 Х/т «Приморський бульвар». 1 с.
14.05 Т/ф «Лисиця»
14.25 Закон є закон
16.30 Освітній канал: М. Коцюбинський. Інтермеццо Контакт. (Людина. Суспільство. Світ). Передача 2
17.25 Закон є закон
17.30 Вибори-98

Студія «1 + 1»

18.00 Молодіжний серіал «Перші поцілунки». 307 с.
18.30 Телесеріал «Династія». 66 с.
19.30 ТСН: телевізійна служба новин з Аллою Мазур
20.00 Серіал «Доктор Квін». 56 с.
21.00 Ток-шоу Миколи Вересня «Табу»
21.30 Серіал «Цілком таємно». 17 с.
22.30 Олександр Ягольник представляє музичний конкурс «Пісня року»
23.15 ТСН: телевізійна служба новин з Ігорем Слісаренком
23.30 З циклу «Монологи» — програма Віталія Вульфа «Срібна куля»

УТ-3

«ІНТЕР»

07.00 «Інтер»- анонс.
07.10 Соняшники.
08.00 Прогноз погоди.
08.15 Спорт-тайм.
08.45 Мелорама.
09.20 Мультфільм «На останній парті».
09.30 Гумористичний серіал «Полуничка». «Батьківська доля».
10.00–18.45 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
18.45 Інтерновини.
18.55 Телесеріал «Фатальна спадщина».
19.30 Вгадай мелодію.
20.00 Інформаційна програма «Час».
20.50 Вечірня казка.
21.00 Гімн любові у трилері «У сніговій пастці».
22.40 Тема.
23.20 Інформаційна програма «Подробиці».
23.40 Легендарна група «SCORPIONS» у Києві.
00.40 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
00.50 Прогноз погоди.

КДРТРК

10.00 Анонс.
10.05 Постскриптум.
10.25 Телесеріал «Милий ворог».
16.20 Анонс.
16.25 Київські новини.
16.30 Навколо світу з «Гамалією».
16.50 «В. Горовиць». Теленарис.
17.10 Наші в пейнтболі.
17.30 Телесеріал «Милий ворог».
18.20 За київським часом.

ТЕТ і «КИЇВ»

6.45 Програма передач
6.31 «Створи своє обличчя»
6.50 Дитяча програма «Антресолька»
7.05 СІТ
7.25 «Пісня дня» (Олександр Пономарьов)
7.30 «Атлетик-ревю»

КИЇВ

8.30 Хрещатик
8.50 Привітання посла Румунії
9.00 Чорний квадрат

ТЕТ

9.30 Худ. фільм «Дні Турбіних» 3 серія
10.45 «Стиль від Ельзи»
11.10 Мультфільми «Ласкаво просимо», «Дядя Федір, кіт і пес»
11.40 Телесеріал «Інспектор Фрост»
12.35 «Джаз-степ-танц- К Л А С!» Урок перший
12.45 «ТВ- шоп»
13.00 Денний телесеріал «Жага». 65–66 серії

КИЇВ

14.00 М/ф «Леато і Феофан»
14.30 Зорі Body Building в Києві
15.15 Муз. пауза
15.30 Вікно в Британію
16.05 М/ф

ТЕТ

16.30 «Світ Аліси»
17.00 «Світ електронних розваг»
17.30 «СЕГА-острів»
17.45 «Венето-маркет»
17.55 Телесеріал «Школа розбитих сердець»
18.55 Телесеріал «Літаючі лікарі»
19.50 35 хвилин джазу
20.30 СІТ
20.50 Дитяча програма «Антресолька»
21.20 «Міські новини»

КИЇВ

21.30 Хрещатик
21.45 Привітання посла Румунії
21.50 Муз. пауза
22.00 Х/ф «Донна», с.2
23.40 Поїхали
0.10 Комп'ютер Х
0.25 Привіт... завтра

ICTV

6.00 «Непристойна поведінка». З телесеріалу «Шляхи Права»
6.50 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
7.40 Чарівний світ Діснея: «Чіп і Дейл поспішають на допомогу». Мультсеріал
8.10 Люди. Інформаційно-публіцистичний тижневик (ТІА «Вікна»)
8.40 «Час «Ч». Військовий тележурнал
9.10 «Даллас». Телесеріал. 290 серія
10.00 «Готель». Телесеріал
11.00 Три повернення. Художник Микола Бідняк (ТК «Міст»)
11.30 «Патруль». Пригодницький телесеріал
12.00 Лего-експрес
12.45 Кіножурнал «Єралаш»
13.00 «Вавилон-5». Космічний суперсеріал
14.00 Шанс на життя
14.30 Шикуйсь, шлягер! Програма для військовослужбовців
15.00 «Химерний будинок». Комедійний телесеріал
15.30 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
16.30 Чарівний світ Діснея: «Чіп і Дейл поспішають на допомогу». Мультсеріал
16.57 «Привіт, татусю!». Мультсеріал
17.00 «Ціна». З телесеріалу «Шляхи Права»
17.58, 21.58, 22.58 — Миколина погода
18.00 Візит. Копенгаген, Єгипет. ч.1
18.30 Мистецький канал «Територія А»
19.00 «Химерний будинок». Комедійний телесеріал
19.26 Головні події дня (ТІА «Вікна»)
19.30 «Готель». Телесеріал
20.26, 23.56 Кліп дня від «Мюзік-Радіо 101FM»
20.30 «Даллас». Телесеріал. 291 серія
21.30 Вечірні вісті (ТІА «Вікна»)
22.00 «Кегні і Лейсі». Гостросюжетний телесеріал
23.00 Економічний вісник
23.30 «Патруль». Пригодницький телесеріал
0.00 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
1.00 Програма передач на завтра

ВІВТОРОК, 2 грудня

УТ-1

06.00 Анонс
06.05 Агромагазин
06.15 Доброго ранку, Україно!
08.45 Фінансовий огляд
08.55 Національний хіт-парад
09.00 Телесеріал «Новели Катрін Куксон». 23, 24 с.
10.45 Футбол від «УТН»
11.15 Музика на каналі
11.30 Мультсеріал «Супермалюки»
12.00 УТН
12.15 Молодіжний серіал «Легенда про загублене місто». 20, 21 с.
13.15 Діловий канал
13.55–14.55 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все–всім»
15.00 УТН
15.15 Анонс
15.20 Мультфільм
15.30 Свічадо
15.55 Мигалки
16.25 Національний хіт-парад
16.30 Хто в домі хазяїн?
17.00 Мультсеріал «Супермалюки». 22 с.
17.30 Молодіжний серіал «Легенда про загублене місто». 22 с.
18.00 УТН
18.15 Телесеріал «Новели Катрін Куксон». 25 с.
19.15 Саме той
19.40 Наші за кордоном
20.10 ЧІЗ
20.40 Вечірня казка
21.00 УТН
21.50 Х/ф «Другий кращий»
23.30 Фінансовий огляд
23.40 Три крапки
00.00 УТН
00.15 Анонс
00.20 Національний хіт-парад
00.25 Фільм-вистава «Чорна Пантера та Білий Ведмідь»

УТ-2

Студія «1 + 1»

07.00 Інформаційно-розважальна програма «Сніданок з «1+1»
08.00 Серіал «Район Мелроуз». 40 с.
09.15 Серіал «Марія». 64 с.

УТ-2

10.00 Телеанонс
10.05 Відкрита віза
10.25 Закон є закон
10.30 Х/ф «Дорога в нікуди»
11.45 Чужа доля
12.05 Від «Перехрестя» — до успіху
12.35 Закон є закон
12.40 Шлях до ринку
13.10 Х/т «Приморський бульвар». 2 с.
14.15 Мультфільм
14.25 Закон є закон
14.30 Артмайдан
16.30 Освітній канал: Уроки англійської мови. Урок 10. Культура Київської Русі
17.25 Закон є закон
17.30 Вибори-98

Студія «1 + 1»

18.00 Молодіжний серіал «Перші поцілунки». 308 с.
18.30 Серіал «Династія». 67 с.
19.30 ТСН: телевізійна служба новин з Аллою Мазур
20.00 Програма «Імперія кіно» представляє: Андрій Ташков та Лев Дуров у фільмі «Беспредел»
21.45 «Сам собі режисер»
22.15 Серіал «Район Мелроуз». 40 с.
23.15 ТСН: телевізійна служба новин з Ігорем Слісаренком
23.30 Світ спортивних подій у програмі Сергія Полховського «Проспорт»

УТ-3

«ІНТЕР»

07.00 Телеранок.
08.00 Інтерновини.
08.10 Прогноз погоди.
08.20 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
08.30 Телесеріал «Фатальна спадщина».
09.05 Аспекти.
09.30 Мультфільм «Казка про золотого півника».
10.00–18.45 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
18.45 Інтерновини.
18.55 Телесеріал «Фатальна спадщина».
19.30 Вгадай мелодію.
20.00 Інформаційна програма «Час».
20.50 Вечірня казка.
21.00 Н. Андрейченко, М. Бурляєв, І. Чурикова у мелодрамі «Воєнно-польовий роман».
22.40 Інформаційна програма «Подробиці».
23.00 Вітражі.
23.35 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
23.45 «Інтер» — музинформ.
00.20 Магія: світ надприродного.
00.50 Прогноз погоди.

КДРТРК

10.00 Анонс.
10.05 За київським часом.
10.30 Телесеріал «Милий ворог».
16.20 Анонс.
16.25 Київські новини.
16.30 Тема тижня.
16.45 Оплески, оплески.
17.00 Незавершений автопортрет.
17.30 Телесеріал «Милий ворог».
18.20 За київським часом.

ТЕТ і «КИЇВ»

ТЕТ

7.00 Програма передач
7.01 35 хвилин джазу (ретроспектива)
7.35 Дитяча програма «Антресолька»
7.50 СІТ
8.10 «Пісня дня» (Ольга Крюкова)
8.15 Міські новини

Київ

8.30 Муз. пауза
8.45 Комп'ютер Х
8.55 Хрещатик
9.10 Медичний щотижневик
9.40 Від вуха до вуха
10.00 Муз. пауза
10.10 Х/ф «Донна», с.2
11.45 Муз. пауза
12.00 Кіногороскоп

ТЕТ

12.30 «Це Ми!»
13.00 «Джаз-степ-танц- К Л А С ! Урок перший
13.05 Денний телесеріал «Жага». 66 — 67 серії
14.05 «ТВ- шоп»
14.20 «Ноєв ковчег»
14.45 «Пісня дня» (Ольга Крюкова)
14.50 «Посольства в Україні представляють: Німеччина»
15.20 Телесеріал «Літаючі лікарі»
16.15 Мультфільм

«Київ»

16.30 Комп'ютер Х
16.45 Муз. пауза
16.55 Х/ф «Шкільний вчитель», с.1
17.45 В. Щербачов представляє
18.15 Новий Київ
19.00 Т/с «Зухвалі та вродливі»
19.55 Обличчя
20.10 Все про податки

ТЕТ

20.30 СІТ
20.50 Дитяча програма «Антресолька»
21.15 Міські новини
21.30 Художній фільм «Жінка з квітами і шампанським»
23.00 «Новини шоу-бізнесу»
23.30 «Решето» представляє: група «Лайбах»
0.20 «01,02,03»
0.30 Музичний архів «ТЕТ»: концерт Тамари Гвардцителі

ICTV

6.00 «Ціна». З телесеріалу «Шляхи Права»
6.50 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
7.40 Чарівний світ Діснея: «Чіп і Дейл поспішають на допомогу». Мультсеріал
8.10 Вечірні вісті (повтор)
8.38 Миколина погода
8.40 Економічний вісник
9.10 «Даллас». Телесеріал. 291 серія
10.00 «Готель». Телесеріал
11.00 «Червона рута-97» представляє: Поп
11.30 «Патруль». Пригодницький телесеріал
12.00 Музична програма «Хмарочос»
13.00 «Кегні і Лейсі». Гостросюжетний телесеріал
14.00 «З х 4». Найкумедніше домашнє відео
14.30 І світло високих зірок...
15.00 «Химерний будинок». Комедійний телесеріал
15.30 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
16.30 Чарівний світ Діснея: «Чіп і Дейл поспішають на допомогу». Мультсеріал
16.57 «Привіт, татусю!». Мультсеріал
17.00 «Випадкові знайомі». З телесеріалу «Шляхи Права»
17.58, 21.58, 22.58 — Миколина погода
18.00 Кіножурнал «Єралаш»
18.15 Вернісаж
18.30 Від «Перехрестя» до успіху
19.00 «Химерний будинок». Комедійний телесеріал
19.26 Головні події дня (ТІА «Вікна»)
19.30 «Готель». Телесеріал
20.26, 23.56 Кліп дня від «Мюзік-Радіо 101FM»
20.30 «Даллас». Телесеріал. 292 серія
21.30 Вечірні вісті (ТІА «Вікна»)
22.00 «Повітряний вовк». Гостросюжетний телесеріал
23.00 DCC представляє: Спортивний тижневик
0.00 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
1.00 Програма передач на завтра

23.55 Національний хіт-парад
00.25 Фестиваль «Перлини сезону-97»

УТ-2

Студія «1 + 1»

07.00 Інформаційно-розважальна програма «Сніданок з «1+1»
08.00 Серіал «Район Мелроуз». 41 с.
09.15 Серіал «Марія». 65 с.

УТ-2

10.00 Телеанонс
10.05 Телеканал «Право»
11.25 Мультфільм
11.35 Закон є закон
11.40 Шкільний екран: Українська література. 11-й клас. А. Малишко — поет-пісняр
12.10 Закон є закон
12.15 Золота осінь Славутича. Ч1
13.15 Веселий ринок
13.30 Оранта. Українська ікона
14.00 «Стоїть Явір». Пісні на вірші Г. Сковороди
14.15 Мультфільм
14.25 Закон є закон
16.10 Ми вчимося не хворіти
16.30 Освітній канал. Уроки французької мови. Урок 10. Г. Сковорода. До 275-річчя від дня народження
17.25 Закон є закон
17.30 Вибори-98
17.55 Закон є закон

Студія «1 + 1»

18.00 Молодіжний серіал «Перші поцілунки». 309 с.
18.30 Телесеріал «Династія». 68 с.
19.30 ТСН: телевізійна служба новин з Аллою Мазур
20.00 Програма Анатолія Борсюка «Кіноностальгія» представляє: Софіко Чіаурелі та Вахтанг Кікабідзе у фільмі «Мелодії Верійського кварталу»
21.45 Вєрка Сердючка та зірки сучасності у прем'єрі гумористичної програми «СВ-Шоу»
22.15 Серіал «Район Мелроуз». 41 с.
23.15 ТСН: телевізійна служба новин з Ігорем Слісаренком
23.30 Програма Ольги Герасим'юк «Проти ночі»

УТ-3

«ІНТЕР»

07.00 Телеранок.
08.00 Інтерновини.
08.10 Прогноз погоди.
08.20 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
08.30 Телесеріал «Фатальна спадщина».
09.05 Фан-клуб.
09.30 Життя серед життя.
10.00–18.45 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
18.45 Інтерновини.
18.55 Телесеріал «Фатальна спадщина».
19.30 Вгадай мелодію.
20.00 Інформаційна програма «Час».
20.50 Вечірня казка.
21.00 Кіноколекція «Інтерканалу». Телесеріал «Лавджой». 3 серія.
22.00 Е. Радзинський. «Загибель галантного століття». Передача 3 — «Прогулянка з катом».
22.45 Інформаційна програма «Подробиці».
23.05 Л. Ярмольник у програмі «Золота лихоманка».
23.40 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
23.50 Зірки української попмузики у програмі «Живий звук». Оксана Хожай.
00.20 Прогноз погоди.

КДРТРК

10.00 Анонс.
10.05 За київським часом.
10.30 Телесеріал «Милий ворог».
16.20 Анонс.
16.25 Київські новини.
16.30 Пілігрим.
17.00 Час молоді.
17.30 Телесеріал «Милий ворог».
18.20 За київським часом.

ТЕТ і «КИЇВ»

ТЕТ

7.00 Програма передач
7.01 СІТ
7.20 «Пісня дня» («Скрябін»)
7.25 Міські новини
7.40 Дитяча програма «Антресолька»
7.55 35 хвилин джазу (ретроспектива)

Київ

8.30 Комп'ютер Х
8.45 Ділові новини
9.00 М/ф

ТЕТ

9.30 «01,02,03»
9.40 До Міжнародного дня інваліда: «Душа до душі». Частина 1 (із сурдоперекладом)
10.00 Худ. фільм «Жінка з квітами і шампанським»
11.20 «Решето» представляє: дайджест
12.20 До Міжнародного дня інваліда: «Душа до душі». Частина 2 (із сурдоперекладом)
12.40 «Джаз-степ-танц- К Л А С !» Урок перший
12.45 «ТВ-шоп»
13.00 Денний серіал «Жага». 67–68 серії

КИЇВ

14.00 Т/с «Зухвалі та вродливі»
15.00 А ми самі з вусами
15.30 Т/с «Шкільний вчитель», с.1
16.20 Візитка

СЕРЕДА, 3 грудня

УТ-1

06.00 Анонс
06.05 Агромагазин
06.15 Доброго ранку, Україно!
08.45 Фінансовий огляд
08.55 Національний хіт-парад
09.00 Телесеріал «Новели Катрін Куксон». 25 с.
10.00 Класік-прем'єр
11.00 Канал «М»
11.30 Мультсеріал «Супермалюки»
12.00 УТН
12.15 Служу народу України
12.45 Молодіжний серіал «Легенда про загублене місто». 22 с.
13.15 Діловий канал
13.55–14.45 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все–всім»
15.00 УТН
15.15 Анонс
15.20 Д/т «Сад любові»
15.30 Нове покоління
16.05 Чарівний промінь
16.25 Національний хіт-парад
16.30 Нові імена
17.00 Мультсеріал «Супермалюки». 23 с.
17.30 Молодіжний серіал «Легенда про загублене місто». 23 с.
18.00 УТН
18.20 Телесеріал «Новели Катрін Куксон». 26 с.
19.15 Саме той
19.40 З життя справжніх чоловіків
20.10 Гра в ящик
20.40 Вечірня казка
21.00 УТН
21.50 Х/ф «Вертикаль»
23.05 Фінансовий огляд
23.15 Три крапки
23.35 УТН
23.50 Анонс

ТЕ...

16.30 До Міжн... інваліда: «Д... Частина 3... рекладом)
16.50 «Джинсови...
17.20 «СЕГА —о...
17.40 «ТВ-шоп»
17.55 Телесеріал... битих серд...
18.55 Телесер... лікарі»
19.50 «Зоряна д...
20.30 СІТ
20.50 Дитяча про... солька»
21.15 Міські нов...

КИ...

21.30 Хрещатик
21.45 Що? Де? ...
21.55 Муз. паузи...
22.00 Т/с «Донн...
23.40 Вернісаж...
23.50 Комп'ютер...
0.20 Привіт... за...

ICT...

6.00 «Випадко... телесеріал... ва»
6.50 Мистец... «Територі...
7.40 Чарівни... і Дейл ... помогу»...
8.10 Вечірні ...
8.38 Миколи...
8.40 Від «... успіху
9.10 «Даллас... серія
10.00 «Готел...
11.00 Ми... «Терито...
11.30 «Патру... кий тел...
12.00 Сoca-... ставля... Blowfis...
13.00 «Повіт... тросю...
14.00 «З х ... домаш...
14.30 У вирі ...
15.00 «Хи... Комед...
15.30 Ми... «Терит...
16.30 Чарів... «Чіп і ... на ... Мульт...
16.57 «Пр... Мульт...
17.00 «... телес... ва»
17.58, 21.58... на пог...
18.00 Небо ... мента...
18.30 Крила...
19.00 «Хим... Комед...
19.30 «Готел...
20.26, 23.5... «Мюзі...
20.30 «Дал... 293 с...

одного дня
ша до душі».
3 сурдопе-
денді»
в»
Школа роз-
«Літаючі
ога»
ама «Антре-
ому?
с.3
а
інайомі». З
Шляхи Пра-
канал
Хіт-парад
«Чіп

21.30 Вечірні вісті (ТІА «Вікна»)
22.00 «Витівки долі». Прем'єра гостросюжетного телесеріалу
23.00 Валентин Щербачов представляє...
23.30 «Патруль». Пригодницький телесеріал
0.00 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
1.00 Програма передач на завтра

ЧЕТВЕР, 4 грудня

УТ-1

06.00 Анонс
06.05 Агромагазин
06.15 Доброго ранку, Україно!
08.45 Фінансовий огляд
08.55 Національний хіт-парад
09.00 Телесеріал «Новели Катрін Куксон». 26 с.
09.55 Сто чудес світу
10.10 Секрети вічності
10.35 Відкриваємо Біблію
11.00 Канал «М»
11.30 Мультсеріал «Супермалюки». 23 с.
12.00 УТН
12.15 Село і люди
12.45 Молодіжний серіал «Легенда про загублене місто». 23 с.
13.15 Діловий канал
13.55-14.45 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все-всім»
15.00 УТН
15.15 Анонс
15.20 Мультфільм на замовлення
16.25 Національний хіт-парад
16.30 Хочу стати зіркою
17.00 Мультсеріал «Супермалюки». 24 с.
17.30 Молодіжний серіал «Легенда про загублене місто». 23 с.
18.00 УТН
18.15 Телесеріал «Новели Катрін Куксон». 27 с.
19.15 Саме той
19.40 Бути жінкою
20.10 Три крапки
20.40 Вечірня казка
21.00 УТН
21.50 Х/ф «Комісар Рекс». 4 с.
23.25 Фінансовий огляд
23.35 УТН
23.50 Анонс
23.55 Національний хіт-парад
00.00 Весь світ театру
00.30 Фестиваль «Перлини сезону-97». Студентський бал. Ч 1

УТ-2

Студія «1 + 1»

07.00 Інформаційно-розважальна програма «Сніданок з «1+1»
08.00 Серіал «Район Мелроуз». 42 с.
09.15 Серіал «Марія». 66 с.

УТ-2

10.00 Анонс
10.05 Т/ф «Пейзаж душі після сповіді»
11.00 Закон є закон
11.05 Спочатку було слово. Софія Майданська
11.35 Прогноз погоди
11.40 Шкільний екран. Історія України. 8 клас. Б. Хмельницький
12.10 Закон є закон
12.15 Золота осінь Славутича. Ч 2
13.15 Х/т «Принцеса цирку». 1 с.
14.25 Закон з закон
16.30 Освітній канал. Уроки німецької мови. Урок 10. Києво-Могилянська Академія. Світи близькі, світи далекі. Портленд
17.20 Прогноз погоди
17.25 Закон з закон
17.30 Вибори-98

Студія «1 + 1»

18.00 Молодіжний серіал «Перші поцілунки». 310 с.
18.30 Телесеріал «Династія». 69 с.
19.30 ТСН: телевізійна служба новин з Аллою Мазур
20.00 Програма «Імперія кіно» представляє: Скот Гленн у гостросюжетному фільмі «Ніч переслідуваного»
21.45 Політичне шоу В'ячеслава Піховшека «П'ятий кут»
22.15 Серіал «Район Мелроуз». 42 с.
23.15 ТСН: телевізійна служба новин з Ігорем Слісаренком
23.30 Серіал «Зона сутінків». 35 с.

УТ-3

«ІНТЕР»

07.00 Телеранок.
08.00 Інтерновини.
08.10 Прогноз погоди.
08.20 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
08.30 Телесеріал «Фатальна спадщина».
09.10 Вітражі.
09.45 Мультфільм «Пригоди барона Мюнхгаузена».
10.00 - 18.45 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
18.45 Інтерновини.
18.55 Телесеріал «Фатальна спадщина».
19.35 Телевізійний кримінальний серіал «Слідство». Фільм 5 - «Наркотики. Золоте павутиння». 2 серія.
20.00 Інформаційна програма «Час».
20.50 Вечірня казка.
21.00 Кіноколекція «Інтерканалу». Телесеріал «Лавджой». 4 серія.
22.05 Інформаційна програма «Подробиці».
22.25 Моя сім'я.
23.10 Ток-шоу «Чорний кіт — XXI вік».
23.45 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
23.55 Історія світової поп-музики у програмі «Зірки». Джо Кокер.
00.45 Прогноз погоди.

КДРТРК

10.00 Анонс.
10.05 За київським часом.
10.30 Телесеріал «Милий ворог».
16.20 Анонс.
16.25 Київські новини.
16.30 Гала-концерт «Шлягер-96».
17.30 Телесеріал «Милий ворог».
18.20 За київським часом.

ТЕТ і «КИЇВ»

ТЕТ

7.00 Програма передач
7.01 «Це — МИ!»
7.35 Дитяча програма «Антресолька»
7.50 СІТ
8.10 «Пісня дня» (Катя Бужинська)
8.15 Міські новини

Київ

8.30 Муз. пауз
8.45 Комп'ютер Х
9.00 Хрещатик
9.15 Поїхали
9.40 Що? Де? Почому?
9.50 В. Щербачов представляє
10.20 Т/с «Донна», с.3
11.50 Муз. пауза
12.00 Чорний квадрат

ТЕТ

12.30 35 хвилин джазу
13.00 Денний телесеріал «Жага» 68-69 серії
14.00 «ТВ-шоп»
14.15 «Джаз-степ-танц — КЛАС!». Урок перший
14.20 Мульфільм «Про Віру та Анфісу»
14.30 «Я — пам'ятник Собі...» (Валентина Тализіна)
15.30 Фантастичний телесеріал «Робот —поліцейський»

Київ

16.30 Комп'ютер Х
16.45 Муз. пауза
16.55 Т/с «Шкільний вчитель», с.2
17.45 Кіногороскоп
18.15 Пам'яті Ігоря Турчина
18.50 Муз. пауза
19.00 Т/с «Зухвалі та вродливі»
20.00 Світ натуральної медицини
20.10 Стоматологія в Україні-97
20.25 Обережно, грип

ТЕТ

20.30 СІТ
20.50 Мандрівка з ЯНОЮ (Словакія)
21.15 Міські новини
21.30 Худ. фільм «Ай, Кармелл»
23.25 «Світ електронних розваг»
23.55 «Бона Деа» — підлоги XXI сторіччя
0.00 «Авторанчо»
0.10 «Пісня дня» (Катя Бужинська)
0.15 «Вернісаж»
0.25 Музичний архів «ТЕТ»: Віена Арт Оркестра

ICTV

6.00 «Підробка». З телесеріалу «Шляхи Права»
6.50 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
7.40 Чарівний світ Діснея: «Чіп і Дейл поспішають на допомогу». Мультсеріал
8.10 Вечірні вісті (повтор)
8.38 Миколина погода
8.40 Крила
9.10 «Даллас». Телесеріал. 293 серія
10.00 «Готель». Телесеріал
11.00 Сторінками фестивалю «Рок-екзистенція-97»: Гурт «Соу» (Київ)
11.30 «Патруль». Пригодницький телесеріал
12.00 Шлягер — бо шлягер
13.00 «Витівки долі». Гостросюжетний телесеріал
14.00 Неймовірна реальність
14.30 Фабрика снів
15.00 «Химерний будинок». Комедійний телесеріал
15.30 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
16.30 Чарівний світ Діснея: «Чіп і Дейл поспішають на допомогу». Мультсеріал
16.57 «Привіт, татусю!». Мультсеріал
17.00 «Тільки бізнес». З телесеріалу «Шляхи Права»
17.58, 21.58, 22.58 — Миколина погода
18.00 Планета людей (Студія-плюс)
18.30 Пані. Все для жінок
19.00 «Химерний будинок». Комедійний телесеріал
19.30 «Готель». Телесеріал
20.26, 23.56 Кліп дня від «Мюзік-Радіо 101FM»
20.30 «Даллас». Телесеріал. 294 серія
21.20 «Медвін» представляє: Перша спеціалізована виставка «Стоматологія-97»
21.30 Вечірні вісті (ТІА «Вікна»)
22.00 «Ренегат». Гостросюжетний телесеріал
23.00 Супербол
23.30 «Патруль». Пригодницький телесеріал
0.00 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
1.00 Програма передач на завтра

П'ЯТНИЦЯ, 5 грудня

УТ-1

06.00 Анонс
06.05 Агромагазин
06.15 Доброго ранку, Україно!
08.45 Фінансовий огляд
08.55 Національний хіт-парад
09.00 Телесеріал «Новели Катрін Куксон». 27 с.
09.55 Літературний вечір. Олена Теліга
11.00 Нові імена
11.30 Мультсеріал «Супермалюки». 24 с.
12.00 УТН
12.15 Хочу стати зіркою
12.45 Молодіжний серіал «Легенда про загублене місто». 24 с.
13.15 Діловий канал
13.55-14.45 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все-всім»
15.00 УТН
15.15 Анонс
15.20 Юнацьке ток-шоу «Вибрики»
15.50 Маленькі історії міста, якого немає на карті
16.15 Д/т «З вогню і землі»
16.25 Національний хіт-парад
16.30 Карусель і капуста
16.45 Кольорове веретено
17.00 Мультсеріал «Супермалюки». 25 с.
17.30 Молодіжний серіал «Легенда про загублене місто». 25 с.
18.00 УТН
18.15 Телесеріал «Новели Катрін Куксон». 26 с.
19.15 Саме той. Людина року
19.40 Серіал по п'ятницях. Ханна Шигула в телесеріалі «Нічні лікарі». 4 с.
20.40 Вечірня казка
21.00 УТН
21.50 Канал «Франс Ентернасіональ» представляє: х/ф «Компаньйон»
23.20 Нове покоління
23.50 Фінансовий огляд
00.00 УТН
00.15 Анонс
00.20 Національний хіт-парад
00.30 Фестиваль «Перлини сезону-97». Студентський бал. Ч 2

УТ-2

Студія «1 + 1»

07.00 Інформаційно-розважальна програма «Сніданок з «1+1»
08.00 Серіал «Саванна». 14 с.
09.15 Серіал «Марія». 67 с.

УТ-2

10.00 Телеанонс
10.05 Д/т «Брати»
10.40 Закон є закон
10.45 Палаци Південнобережжя. Дюльбер
11.10 Весь світ театру
11.40 Школа клоунів
11.55 Закон є закон
12.00 «Хо-хо». Гумористична програма
12.15 Золота осінь Славутича. Ч 3
13.15 Х/т «Принцеса цирку». 2 с.
14.30 Закон є закон
16.30 Молодіжний канал
17.25 Закон є закон
17.30 Вибори-98

Студія «1 + 1»

18.00 Молодіжний серіал «Перші поцілунки». 311 с.
18.30 Телесеріал «Династія». 70 с.
19.30 ТСН: телевізійна служба новин з Аллою Мазур
20.00 Серіал «Саванна». 14 с.
21.00 Юлія Меншова в ток-шоу «Я — сама»
22.00 Серіал «Агентство моделей». 14 с.
22.50 ТСН: телевізійна служба новин з Ігорем Слісаренком
23.00 Часи, звичаї, обличчя у програмі Юрія Макарова «Телеманія»

УТ-3

«ІНТЕР»

07.00 Соняшники.
08.00 Інтерновини.
08.10 Прогноз погоди.
08.20 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
08.30 Телесеріал «Фатальна спадщина».
09.05 Джентльмен-шоу.
09.35 Телевізійний кримінальний серіал «Слідство». Фільм 5 — «Наркотики. Золоте павутиння». 2 серія.
10.00 - 18.45 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
18.45 Інтерновини.
18.55 Поле чудес.
20.00 Інформаційна програма «Час».
20.50 Вечірня казка.
21.00 Великі сищики. Коломбо у детективі «Темна конячка».
22.40 Інформаційна програма «Подробиці».
23.00 Спорт-тайм.
23.30 Телевізійний центр моди.
00.00 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
00.10 Розважальна програма «Нічний будильник».
01.10 Прогноз погоди.

КДРТРК

10.00 Анонс.
10.05 За київським часом.
10.30 Телесеріал «Милий ворог».
16.20 Анонс.
16.25 Київські новини.
16.30 Шлягер-96.
17.15 Зачароване коло.
17.30 Телесеріал «Милий ворог».
18.20 За київським часом.

ТЕТ і «КИЇВ»

ТЕТ

7.00 Програма передач
7.01 СІТ
7.20 «Пісня дня» (Ірина Сказіна)
7.25 Міські новини
7.40 Дитяча програма «Антресолька»
8.00 35 хвилин джазу (ретроспектива)

КИЇВ

8.30 Ділові новини
8.45 Комп'ютер Х
9.00 М/ф «Кіт у чоботях»
9.20 Муз. пауза

ТЕТ

9.30 Худ. фільм «Ай, Кармелл»
11.20 Мультфільми
11.35 Т/с«Школа розбитих сердець»
12.35 «Пісня дня» (Ірина Сказіна)
12.40 «Джаз-степ-танц — КЛАС!». Урок перший
12.45 Денний телесеріал «Жага» 69 — 70 серії
13.45 «ТВ-шоп»

КИЇВ

14.00 Т/с «Зухвалі та вродливі»
15.00 Арт-афіша
15.30 Т/с «Шкільний вчитель», с.2
16.20 Муз. пауза

ТЕТ

16.30 «Світ електронних розваг»
17.00 «Світ Аліси»
17.20 «СЕГА —острів»
17.35 «Венето- маркет»
17.45 «ТВ-шоп»
17.50 Телесеріал «Школа розбитих сердець»
18.45 Девід Джейсон у серіалі «Інспектор Фрост»
19.55 «Це – Ми!»
20.30 СІТ
20.50 Перша національна стоматологічна виставка «Стоматологія 98»
20.50 Дитяча програма «Антресолька»
21.15 Міські новини

Київ

21.30 Хрещатик
21.45 Що? Де? Почому?
21.55 Муз. пауза
22.00 Т/с «Донна», с. 4
23.35 Чорний квадрат
0.05 Комп'ютер Х
0.20 Привіт... завтра

ICTV

6.00 «Тільки бізнес». З телесеріалу «Шляхи Права»
6.50 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
7.40 Чарівний світ Діснея: «Чіп і Дейл поспішають на допомогу». Мультсеріал
8.10 Вечірні вісті (ТІА «Вікна»)
8.38 Миколина погода
8.40 Небо XX століття
9.10 «Даллас». Телесеріал. 294 серія
10.00 «Готель». Телесеріал
11.00 У вирі моди
11.30 «Патруль». Пригодницький телесеріал
12.00 «Пані + Пан». Конкурс молодих виконавців. Гала-концерт (ТК «Міст»)
13.00 «Ренегат». Гостросюжетний телесеріал
14.00 Візит. Коста-Ріка, Туреччина. ч.2
14.30 Пані. Все для жінок
15.00 «Химерний будинок». Комедійний телесеріал
15.30 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
16.30 Чарівний світ Діснея: «Чіп і Дейл поспішають на допомогу». Мультсеріал
16.57 «Привіт, татусю!». Мультсеріал
17.00 «До зустрічі!». З телесеріалу «Шляхи Права»
17.58, 21.58, 22.58 — Миколина погода
18.00 Кіножурнал «Єралаш»
18.15 Вернісаж
18.30 Аптека-музей. Документальний фільм (ТК «Міст»)
19.00 «Химерний будинок». Комедійний телесеріал
19.30 «Готель». Телесеріал
20.26, 23.56 Кліп дня від «Мюзік-Радіо 101FM»
20.30 «Даллас». Телесеріал. 295 серія
21.30 Вечірні вісті (ТІА «Вікна»)
22.00 «Вавилон-5». Космічний серіал
23.00 Тижневий огляд НБА
23.30 «Патруль». Пригодницький телесеріал
0.00 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
1.00 Програма передач на завтра

СУБОТА, 6 грудня

УТ-1

07.30 Анонс
07.35 Гімнастика
07.45 УТН
08.00 Національний хіт-парад
08.05 Карусель і капуста
08.20 Кольорове веретено
08.35 «Володимир-97». Фестиваль патріотичної пісні
09.40 Канал «Франс Ентернасіональ» представляє: д/ф «Валеріан і Лорелін»
10.10 Зірки естради — зіркам космосу
10.30 Сніданок меломана
11.00 Хто в домі хазяїн?
11.30 Сім«Я»
12.00 УТН
12.15 Науково-популярний серіал «Підводний світ Кусто». 10 с.
13.15 Фінансовий зріз
13.40 Телеканал «Право»
15.00 УТН
15.15 Свічадо
15.35 Відкриваємо Біблію
16.00 Канал «М»
16.30 Мультфільм із циклу «Світова анімація». «Пітер Пен»
17.25 Національний хіт-парад
17.30 Юнацьке ток-шоу «Вибрики»
18.00 УТН
18.15 Вікно в Америку
18.45 Х/т «Будні та свята Серафими Глюкіної». 1 с.
19.55 Мультфільм
20.10 Національний хіт-парад
20.15 Автошоу
20.40 Вечірня казка
21.00 УТН
21.50 Регімантас Адомайтіс у х/ф «Ти є»
23.25 УТН
23.40 Анонс
23.45 Національний хіт-парад
00.15 Музична програма «Крила України»

УТ-2

Студія «1 + 1»

07.00 Світ спортивних подій у програмі Сергія Полховського «Проспорт»
07.30 Програма «Кіноностальгія» представляє Софіко Чіаурелі та Вахтанг Кікабідзе у фільмі «Мелодії Верійського кварталу»
09.00 Програма Кабаре-дуету «Академія» «Доброго ранку, країно!»

УТ-2

10.00 Телеанонс
10.05 Веселий ринок
10.25 «Братство». Із циклу «Цілюща криниця»
10.55 Прогноз погоди
11.00 Палітра. «Зрілість»
11.30 Дмитро Харитонов запрошує друзів. Ч 1
11.50 Клуб 700
12.20 Закон є закон
12.25 Спочатку було слово. В. Яворівський
12.55 Телеанонс
13.00 Рок-н-ролл по-українськи
13.30 Оранта. Мистецтво української церкви
14.00 Стиль життя
14.35 Нові імена. Концерт Чиказького дитячого хору
15.10 Авансцена
15.40 Закон є закон
15.45 Школа клоунів
16.00 Україна сьогодні
16.30 Артмайдан. Фестиваль органної музики
17.00 Молодіжний канал. Музично-розважальна програма
17.55 Закон є закон

ають на до-
ьтсеріал
овтор)
ода
хрестя» до
есеріал. 292
есеріал
ий канал
Пригодниць-
Мюзік пред-
otie & The
вовк». Гос-
телесеріал
айкумедніше
во
будинок».
елесеріал
канал
Хіт-парад
Діснея:
поспішають
допомогу»
татусю!».
ька». З
«Шляхи Пра-
— Миколи-
ліття. Доку-
еріал
будинок».
елесеріал
есеріал
дня від
101FM»
Телесеріал.

Сюзанна СТАНІК: «Люди хочуть, щоб усе було по справедливості»

Сюзанна Станік працювала декілька років на посаді заступника міністра юстиції України, потім очолювала Міністерство України у справах сім'ї і молоді. І ось уже майже три місяці вона — міністр юстиції. Оглядач ДІНАУ-Укрінформ попросив Сюзанну Станік відповісти на декілька запитань.

— Сюзанно Романівно, повернувшись в Мін'юст, з чого розпочали? Що для вас було головним, так би мовити, питанням номер один?

— Проведення правової реформи в Україні. Незважаючи на величезну завантаженість міністерства (тут і розробка законопроектів, виконання правових експертиз за дорученням Президента, Верховної Ради, Кабінету міністрів, міністерств і відомств тощо), пріоритетним питанням для мене залишається розроблення концепції правової реформи в Україні.

— Але така, ніби-то, існує в природі.

— Концепція, розроблена в комісіях Верховної Ради, не була узгоджена, наприклад, з Мін'юстом. І коли я стала міністром, то звернулася в Кабінет міністрів, Верховний Суд, інші юридичні інститути з пропозицією створити координаційну раду при Президентові України з розроблення концепції правової реформи та забезпечення її реалізації. Цим, вважаю, підкреслювалася б значущість реформування судової влади як окремої її гілки. Тема судово-правової реформи в Україні вже пророблюється упродовж досить тривалого періоду. Але вона досі була на рівні дискусій. І тому дійшли висновку, що потрібно мати концепцію, в якій було б узгоджено принципові моменти. Одночасно з цим, необхідно розробляти й узгоджені законопроекти.

Сьогодні що відбувається? Декілька різних варіантів законопроекту чи концепції подають на розгляд або Кабінету міністрів, або Президенту. А чи в змозі там все це звести, як мовиться, до спільного знаменника? Звичайно ж, ні. Це — титанічна праця, яка під силу хіба що колективу юристів-професіоналів. Перше, ніж подати законопроект на розгляд урядові, ми маємо дійти узгоджених рішень. Ще у 1994 році з усіма було узгоджено і в усіх інстанціях завізовано перший варіант закону про судову систему. І відразу ж пішли поправки, доповнення, зауваження, словом, всілякі зміни і переміни.

— Сюзанно Романівно, ви сьогодні приймали відвідувачів. З чим йшли до вас люди?

— Всіх, хто був у мене на прийомі, непокоїло те, що рішення судів щодо їхніх справ не виконуються. До речі, кожна третя скарга з пошти Мін'юсту — про те ж саме. Необхідно готуватися до перевірки і з'ясовувати причини невиконання рішень судів.

— Вам вдалося вирішити яку-небудь проблему, з якою до вас зверталися?

— Приймаючи людину, спілкуючись з нею, зрозуміло, входжу в її становище. Такий мій принцип. Але я все одно повинна перевірити сказане нею. Це мій обов'язок. А подібна перевірка вимагає часу, тож про конкретні висновки говорити ще рано. Хоча про одну справу можу розповісти. На превеликий жаль, наші громадяни не завжди навіть розуміють, як їх, у буквальному розумінні, обкручують навколо пальця. Приймала жінку з Черкас. Її було звільнено, потім за рішенням суду відновлено на роботі. В результаті перевірки з'ясувалося, що одного дня підписано наказ про її відновлення, а вже наступного — про звільнення. Вона ж цього не знає і думає, що рішення суду просто не виконано. З цим доведеться розбиратися.

Люди хочуть, щоб усе було по справедливості. Справді, великі проблеми виникають, коли справа доходить до виконання рішень суду з цивільних справ. Як можна 4—5 рішень суду, починаючи з районного аж до Верховного, не виконувати? Значить, десь у схемі збій, чому вона не працює? Треба простежити весь ланцюг — який професіоналізм, нарешті, порядність тих, хто в межах своїх службових обов'язків повинен забезпечувати виконання судових рішень. Не бачу іншого виходу, крім як організувати окремий департамент, який би забезпечував виконання громадянських рішень від моменту накладання позову до опису з усіх позицій. І тепер я цим займаюся.

— Під час великих змін люди особливо гостро потребують правового захисту. Але чи реально його одержати, у зв'язку з відсутністю коштів, кожному, кому він конче необхідний?

— Незаперечний факт: малозабезпечені, а це значна частина (майже 74 відсотки) населення нашої країни, не можуть звернутися до адвоката, оскільки це дорого. Отже, необхідно думати, як у перехідний період надати людям кваліфіковану юридичну допомогу. Цілком очевидно, що громадянам треба донести відомості про їх права, скажімо, вони повинні знати, в якій послідовності слід проводити правові дії, які документи необхідно зібрати тощо.

Ще один важливий етап правової реформи — становлення правосвідомості, правового світогляду. Держава і громадянин мають йти назустріч один одному. Наша мета — домогтися, щоб у центрі державної правової системи була людина. Поки що цього немає, але так має бути.

Олена ПОЗНЯКОВА.
(ДІНАУ-Укрінформ).

Київ.

Абзац з листа

Депутати та урядовці активно порушують питання про підвищення пенсії, погашення заборгованості, але далі балачок справа не йде. Бо як тільки-но наближається призначена дата, її переносять на інший час. Вже стало звичкою говорити людям неправду, а це ще більше вип'ячує їх невміння працювати професійно.

К. БОЖКО.

Мена
Чернігівської області.

Якому пану я віддав своє здоров'я, працюючи протягом довгих років і вкладаючи свої заощадження на ощадну книжку? 1990 року я вклав 15 тисяч карбованців, через два роки зняв 5 тисяч, а із залишеної суми на сьогоднішній день мені нарахували 1 гривню 88 копійок! Зрівняйте: десять тисяч радянських карбованців і те, що мені перерахували сьогодні. В якій ще державі таке можливо? Яке жахливе пограбування, а хто за нього покараний?

Н. СТАРУНОВ.

— Ну чому ти без охоронників?
— Вони мене переконали подарувати їм мою фірму.

Мал. Леоніда ТЕЛЯТНИКОВА.

Телебачення

Студія «1 + 1»

18.00 Ігрове шоу «Ключі від форту «Буайар». 66-та гра
19.30 ТСН: телевізійна служба новин
20.00 Програма «Імперія кіно» представляє Вуді Харельсон та Білл Моррей у комедії «Король кегельбану»
22.15 Серіал «Цілком таємно». 18 с.
23.15 ТСН: телевізійна служба новин
23.30 Прем'єра програми Анатолія Борсюка «Нічна розмова з жінкою»

УТ-3

«ІНТЕР»

09.30 Ранкове ревю.
09.50 Прогноз погоди.
10.00 Мультколекція «Інтерканалу». «Вовка у тридев'ятому царстві».
10.20 PRO UKRAINE.
10.40 Ранкова пошта.
11.15 Смак.
11.35 «Каламбур». Гумористичний журнал.
12.10 Фільм-казка «Після дощику в четвер».
13.30 Україна — космос. До польоту першого космонавта незалежної України. Док. серіал «Червоний космос». Фільм 5 — «Зоряні жінки». 2 серія — «Чайки Росії».
14.00 - 16.30 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
16.30 «Інтер»-анонс.
16.35 Мультфільм «Вінні-Пух».
16.45 Аспекти.
17.05 Футбол. Огляд першості Англії.
17.40 Інтерновини.
17.50 Телесеріал «Лабіринти кохання». 6 серія.
18.50 «Пісня-97» у Києві.
20.00 Інформаційна програма «Час».
21.00 Телесеріал «Лабіринти кохання-2». 1 серія.
22.05 Інформаційна програма «Подробиці».
22.35 Що? Де? Коли?
23.45 Хіт-рік.
00.25 Прогноз погоди.

КДРТРК

08.30 Анонс.
08.35 Християнська програма «Це твій день».
09.05 За київським часом.
14.00 Тема тижня.
14.15 Худ. фільм «Стамбульський транзит».
15.30 Домашній доктор.
15.50 На виставці «Стоматологія-98».
16.00 Яблучко.
16.10 За київським часом.

ТЕТ і «КИЇВ»

ТЕТ

07.00 Програма передач
07.01 «Зоряна дорога»
07.35 Дитяча програма «Антресолька»
07.50 СІТ
08.10 «Пісня дня» (презент на уїкенд)
08.15 Міські новини

Київ

08.30 Комп'ютер Х
08.45 Хрещатик
09.00 Що? Де? Почому?
09.10 Т/с «Донна», с.4
11.20 Зоряне меню
11.50 Муз. пауза
12.00 Арт-афіша

ТЕТ

12.30 «Світ людини. Медицина.»
12.55 «Кулінарні подорожі з Борисом Бурдою»
13.15 Гумористична програма «На біс!»
13.35 «Спортивне сузір'я»
14.10 «Десять хвилин на порожньому місці»
14.30 «Безмежний простір»
15.00 «Ім'я» (Євген Миронов)
16.00 «Ноєв ковчег»

Київ

16.30 Від вуха до вуха
16.50 Муз. пауза
17.00 Поїхали. Міжнародна редакція представляє
17.20 Київ. Україна. Світ
17.40 Х/ф «Дакі»
19.20 Гладіатори траси. Каскадери, ч.9
20.00 Кіногороскоп

ТЕТ

20.30 СІТ
20.50 Дитяча програма «Антресолька»
21.15 Міські новини
21.30 Стівен Сігал у фільмі «Захват-2»
23.20 «Бона Деа» — підлоги XXI сторіччя
23.25 Творчий вечір Георгія Мельського
00.25 «Пісня дня» (презент на уїкенд)
00.30 Музичний архів «ТЕТ»: концерт Тамари Гвердцителі

ICTV

06.30 Музична програма «Хмарочос»
07.30 Документальний серіал «Невідома Україна». Фільми «Запорозька Січ. Витоки», «Козацький флот»
08.00 Вечірні вісті (повтор)
08.28 Миколина погода
08.30 «Шикуйсь, шлягер!». Програма для військовослужбовців
09.00 «3 х 4». Найкумедніше домашнє відео
09.30 Кіножурнал «Єралаш»
10.00 Пані. Все для жінок
10.30 Планета людей
11.00 Небо XX століття
11.30 «Красуня і чудовисько». Телесеріал
12.30 Крила
13.00 Супербол
13.30 Валентин Щербачов представляє...
14.00 Тижневий огляд НБА
14.30 Спортивна атака
15.00 Кращі ігри НБА
16.00 НБА-Джем
16.30 DCC представляє: Спортивний тижневик
17.30 «Червона рута-97» представляє: Денс
18.00 Документальний серіал «Невідома Україна». Фільми «Зоряний час козацтва», «Козаччина руїна»
18.30 «Зелені гектари». Комедійний телесеріал
19.00 «Шпигунські пристрасті». Комедійний телесеріал
19.30 Неймовірна реальність
20.00 Фабрика снів
20.30 Люди. Інформаційно-публіцистичний тижневик (ТІА «Вікна»)
21.00 «3 х 4». Найкумедніше домашнє відео
21.30 «Межа особистості». Прем'єра художнього телефільму. 1 серія
23.10 «Coca-Cola Мюзік» представляє: Фестиваль «Belfort». ч.1
00.00 Сторінками фестивалю «Рок-екзистенція-97»: Гурт «Океан Ельзи» (Львів)
00.30 «Тріумф Шерлока Холмса». Художній фільм
01.55 Програма передач на завтра

НЕДІЛЯ, 7 грудня

УТ-1

07.30 Анонс
07.35 Гімнастика
07.45 УТН
08.00 Українське спортлото
08.05 Національний хіт-парад
08.10 Д/ф «Богородиця»
08.50 «Вибери життя». Концертна програма. Ч 1
09.30 Д/ф «Історія однієї зради». 1 — 2 ч.
10.40 Шоу самотнього холостяка
11.00 Служу народу України!
11.30 Сімейний лікар
12.00 УТН
12.15 Сто чудес світу
12.30 Час європейський
13.05 Відеофільм «Самопоміч»
13.25 Національний хіт-парад
13.30 Село і люди
14.00 Класік-прем'єр
15.00 УТН
15.15 Чарівний промінь
15.35 Секрети вічності
16.00 Канал «М»
16.30 Мультфільм на замовлення
17.30 Фант-лото «Надія»
18.00 УТН
18.15 Від «Перехрестя» — до успіху
18.45 Х/т «Будні та свята Серафими Глюкіної». 2 с.
20.05 Національний хіт-парад
20.10 «П'ятий кут»
20.40 Вечірня казка
21.00 УТН
21.50 Джульєт Льюїс та Хелен Шейвер у х/ф «Тієї ночі»
23.20 Європейський футбол
00.15 Три крапки
00.35 УТН
00.50 Анонс
00.55 Національний хіт-парад
01.00 Зірки естради — зіркам космосу

УТ-2

Студія «1 + 1»

07.00 Чак Норріс у серіалі «Уокер —техаський рейнджер». 34 с.
07.45 Вєрка Сердючка та зірки сучасності у прем'єрі гумористичної програми «СВ-шоу»
08.15 Прем'єра пригодницької комедії «Маг». 2 с.
09.00 Програма Кабаре-дуету «Академія» «Доброго ранку, країно!»

УТ-2

10.00 Телеанонс
10.05 Автошоу
10.30 Україна аграрна
10.45 Закон є закон
10.50 Національний хіт-парад України. «Мої зірки»
11.20 Недільна школа розваг
11.35 Дмитро Харитонов запрошує друзів. Ч. 2
11.55 Закон є закон
12.00 Богема
12.20 Ранкова недільна проповідь
12.50 З любов'ю
13.15 Клуб Суперкниги
13.35 Д/т «Чарівний світ Катерини Білокур»
13.50 Вихід. Питна вода в Україні
14.20 Закон є закон
14.25 Сюжети вільного міста
14.50 Відкрита віза
15.10 Музична пошта. За листами телеглядачів
15.40 Відеофільм «Подорож з «Надією» в майбутнє». Ч 1
16.10 Вулик пана Савки
16.30 Надвечір'я
17.00 Молодіжний канал. Музично-розважальна програма
17.55 Закон є закон

Студія «1 + 1»

18.00 Новий пригодницький серіал «Геркулес: героїчні пригоди». 22 с.
19.00 Вечір зі студією «20-століття ФОКС»: програма імперія кіно представляє Денніс Квейд у фантастичному фільмі «Ворог мій»
21.00 Гумористична програма «Городок»
21.30 «Післямова». Інформаційно-аналітична програма Олександра Ткаченка
22.15 Чак Норріс у серіалі «Уокер — техаський рейнджер». 35 с.
23.10 Прем'єра гостросюжетного серіалу Роберта Олтмана «Пістолет». 5 с.

УТ-3

«ІНТЕР»

09.30 «Інтер»-анонс.
09.35 Прогноз погоди.
09.45 На перший погляд.
10.05 У світі тварин.
10.45 Фан-клуб.
11.05 Доки всі вдома.
11.40 Ранкова зірка.
12.15 Очевидне — неймовірне.
12.45 Підводна одіссея команди Кусто. «Острів миру».
13.30 Сміхопанорама.
14.00 - 16.30 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
16.30 «Інтер»-анонс.
16.35 Фантастичний серіал «Чародій».
17.00 Довгань-шоу.
17.30 Гумористичний серіал «Полуничка». «Парі».
18.00 Брейн-ринг.
18.55 Уїк-енд.
19.30 Джентльмен-шоу.
20.00 Інформаційно-аналітична програма «Вісті тижня».
20.45 Прогноз погоди.
20.55 Міккі Рурк у трилері А. Паркера «Серце янгола»..
22.45 Мелорама.
23.20 Футбол. Прем'єр-ліга. Центральний матч 17 туру. Трансляція з Англії.
01.05 Прогноз погоди.

КДРТРК

09.00 За київським часом.
09.20 «Єралаш».
14.00 Недільні зустрічі.
14.40 Шарм.
15.10 Постскриптум.
15.30 Людина на землі.
16.00 Київські мініатюри.

ТЕТ і «КИЇВ»

ТЕТ

06.25 Програма передач
06.31 Міські новини
06.40 «Пісня тижня»
06.50 Дитяча програма «Антресолька»
07.30 Телесеріал «Школа розбитих сердець»

КИЇВ

08.30 Комп'ютер Х
09.00 Ділові новини

ТЕТ

09.30 «Це- МИ!»
10.00 «Джинсовий денді»
10.30 «Мандрівка з ЯНОЮ» (Таїланд)
10.45 Дитяча програма «Антресолька»
11.00 «Світ електронних розваг»
11.30 «Пісня тижня»
11.40 «Театр на долонях»
12.10 «Поп-стоп»
12.40 «Напередодні»
12.50 «Джаз-степ-танц-КЛАС!»-(ретроспектива)
13.20 Мультфільм «Раз–ковбой, два–ковбой»
13.30 «Роман Кофман та його друзі»: Кім Йон Зун

КИЇВ

14.00 А ми самі з вусами
14.30 Поїхали
14.55 Команда молодості нашої. До 35-річчя гандбольного клубу «Спартак»
15.45 Гладіатори траси. Каскадери, ч. 10
16.25 Муз. пауза

ТЕТ

16.30 Хокей. Східно-Європейська ліга. «Сокіл»(Київ) – «Ессаміка» (Рига)
18.00 Телегра «Відомості по-київськи»
18.15 Мультфільм «А у цій казці було так»
18.30 Телесеріал «Школа розбитих сердець»
19.00 Телесеріал «Робот-поліцейський»
20.00 «Стиль від Ельзи»
20.30 СІТ: «Відлуння тижня»
20.50 «Напередодні»
21.00 «Зустрічі у «Елегант-клубі»

КИЇВ

21.30 Хрещатик
21.45 Що? де? Почому?
22.00 Т/с «Донна», с. 5
23.40 Привіт... завтра

ICTV

06.30 «Пані + Пан». Конкурс молодих виконавців. Гала-концерт (ТК «Міст»)
07.30 Головне слово
08.00 Люди. Інформаційно-публіцистичний тижневик (ТІА «Вікна»)
08.30 Фабрика снів
09.00 «3 х 4». Найкумедніше домашнє відео. Волт Дісней представляє:
09.30 «Нові пригоди Вінні Пуха». Мультсеріал
10.00 «Гордість родини Діггерів» Художній телефільм. 1 серія
11.00 «Зелені гектари». Комедійний телесеріал
11.30 «Шпигунські пристрасті». Комедійний телесеріал
12.00 «Час «Ч». Військовий тележурнал
12.30 Шлягер бо шлягер
13.30 «Поневіряння Пауліни». Художній фільм
15.00 Візит. Ізраїль, Гренада
15.30 Мистецький канал «Територія А»
16.00 Сторінками фестивалю «Мелодія» (ТК «Міст»)
17.00 Лего-експрес
17.45 Веселий ринок Волт Дісней представляє:
18.00 «Нові пригоди Вінні Пуха». Мультсеріал
18.30 «Гордість родини Діггерів» Художній телефільм. 2 серія
19.30 «Красуня і чудовисько». Телесеріал
20.30 У вирі моди
21.00 «3 х 4». Найкумедніше домашнє відео
21.30 «Межа особистості». Прем'єра художнього телефільму. 2 серія
23.10 Музична програма «Хмарочос»
00.00 Неймовірна реальність
00.30 «На межі». Художній фільм
01.50 Програма передач на завтра

Гастролі

«Зоряний» дарунок Терпсихори

Ні, попри всі сучасні негаразди, справжні шанувальники високого мистецтва танцю таки залишаються вірними собі! Їх неспроможні зупинити навіть шалені ціни на квитки. Про це промовисто свідчив аншлаг упродовж двох днів, коли на сцені Національної опери України проходили гастролі російського балету. Задовго до приїзду артистів із Москви та Санкт-Петербурга розклеєні по всьому місту афіші вабили глядача магією назв славетних театрів — Великого та Маріїнського... Ініціаторами цієї культурної акції в межах фестивалю «Зірки світового балету» знову виступили Міністерство культури і мистецтв України та державний театр «Дружба». Гастролі солістів відомих балетних колективів у Києві відбулися завдяки підтримці постійного мецената багатьох театральних імпрез —косметичної фірми «Оріфлейм Україна».

Окрасою гастролей став виступ заслуженої артистки Росії, лауреата багатьох міжнародних конкурсів, прими-балерини Великого театру Ілзе Ліепи, яка приїхала до Києва зі своїм постійним партнером, заслуженим артистом Литви Пятрасом Скірмантасом.

Юлія ДІБРОВА.
Фото Л. НАЙДЮКА.

МАУ хоч і п'ятирічний «малюк», але поборе й чемпіона

Авіакомпанія «Міжнародні авіалінії України» відзначає своє перше п'ятиріччя. Розпочавши діяльність із 17 рейсів на семи маршрутах, цей колектив нині обслуговує 60 маршрутів щотижня і його називають першим перевізником між Україною та Європою. Це закономірно: адже МАУ першими в Україні почали експлуатувати «Боїнг».

Створивши своєрідні альянси з відомими європейськими компаніями «Аустріан Ейрлайн», «Свісайр», «Іберія», американською «Транс Ворлд Ейрлайн», українські авіатори розширили географію польотів, пропонуючи найзручніші маршрути у будь-якому напрямку.

Наступного року МАУ придбають ще два нових «Боїнги», що дозволить відкрити маршрути до Мілана та Мадрида, збільшити їхню частоту до Парижа та Рима.

Отакий «малюк», що й чемпіона покладе на лопатки. Щасливих польотів!

Валентина ПОЛІЩУК.

На знімку: президент авіакомпанії «Міжнародні авіалінії України» Віталій Потьомський.

Ювілеї

Увесь світ на долонях Нікітського

185-річний ювілей одного з найстаріших ботанічних садів Європи — Нікітського, де на схилах приморських гір помістилася флора майже всього світу, відзначено розширеним засіданням вченої ради саду і президії Кримської академії наук.

Чарівний дідусь усіх ботанічних садів колишнього СРСР — це не лише академічні наукові розробки, а й нові технології, сорти, саджанці плодових, ягідних, лікарських рослин. Тут допомагають вийти з нинішньої скрути нашому сільському господарству, працюють з рослинами на рівні живої клітини задля здійснення мрії всіх землеробів світу: отримати безвірусний саджальний матеріал.

Віктор ХОМЕНКО.

Сімферополь.

Нові видання

Про таємниці магів — доступно та серйозно

НЕМАЄ такої людини, якій не хотілося б дізнатися про чиюсь таємницю. Але найбільша таємниця, як стверджують учені, — ми самі. Адже кожному, так чи так, хотілося б більше дізнатися про себе, своє майбутнє. Схоже, людська цікавість не має меж. Як немає меж її вдосконаленню та потягові до знань.

Розмаїття пізнавальної літератури, що заполонила останніми роками книжкові магазини та розкладки в наших містах, іноді не так допомагає розібратися в собі та оточуючих, як лякає. Рятувальним кругом у бурхливому потоці нової та суперечливої інформації може стати книга доктора соціологічних наук, професора Георгія Щокіна — «Візуальна психодіагностика: пізнання людей за їх зовнішністю та поведінкою». Цікаво, що підгрунтям такої масштабної (660 сторінок) праці про таємниці людини стала все-таки сучасна наука. Тому досягнення, зокрема давніх учених та магів, уявляються не такими сумнівними. Наприклад, перша частина монографії дає змогу порівняти давні та сучасні типології людини, а також класифікації особистості. Для тих, хто цікавиться, скажімо, хіромантією чи фізіогномікою, у книзі також знайдеться багато корисної інформації. Про вплив на нас «своїх» та «чужих» планет розкажуть, пером Г. Щокіна, західні та східні астрологи. Третя частина книги, безсумнівно, стане у пригоді передусім тим, хто працює у відділах кадрів. У ній показано, як багато можна довідатися про незнайому людину на підставі її анкети. А четверта, заключна, частина видання доступно розповідає про практику повсякденного спілкування та взаємодії людей: наведено численні рекомендації з «читання» мови міміки, очей, жестів та ін. Закріпити отримані знання допоможуть різноманітні тести-ігри. Таким чином, структуру монографії представлено у вигляді навчального курсу, що не дивно. Адже автор — керівник одного з найбільших недержавних вузів — Міжрегіональної академії управління персоналом.

Аліса РОМАНОВА.

Наполеонівські плани Молодіжної

Відтепер Одеса має дві філармонії — поряд з давно діючою державною засновано ще й аматорську, названу Молодіжною. Базою для неї стала середня спеціальна музична школа-інтернат ім. професора П. Столярського, творчість вихованців якої високо поцінovується не лише в Україні. У Молодіжної — великі плани, які не обмежуються гастролями за рубежем. Юні музиканти, співаки, танцюристи сподіваються, що на кошти, зароблені виступами, зможуть не тільки утримувати власну філармонію, а й надавати допомогу рідній школі.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Будуймо храми на віки

Голова Волинської облдержадміністрації Борис Климчук видав розпорядження «Про впорядкування і проектування будівництва культових споруд», згідно з яким затверджено положення про обласну храмобудівну раду, що утворена при управлінні містобудування та архітектури облдержадміністрації. Це пов'язано з тим, що в області мають місце випадки, коли будівництво культових споруд ведеться без інженерно-геологічних досліджень грунтів. Відтепер будівництво храмів на Волині здійснюватиметься тільки організаціями та особами, які мають відповідну фахову підготовку і державну ліцензію. Збудовані храми прийматимуть до експлуатації спеціальні приймальні комісії. В області останніми роками збудовано 166 храмів, 118 — будується.

Богдан БЕРЕКЕТА.

Луцьк.

У номер

● *Житомир*

Голландський досвід — нашим пенсіонерам

Інформаційно-консультативний центр з питань соціального захисту населення буде створено в Житомирі. Це передбачає контракт, який підписали заступник голови Житомирської облдержадміністрації Роман Петронговський та керівник секції міжнародних проектів Асоціації нідерландських муніципалітетів Петер Кніп.

Голландці зобов'язалися профінансувати цей проект, а облдержадміністрація — забезпечити центр приміщенням.

● *Запоріжжя*

Тут пам'ятають Нестора Махна

«У цьому будинку в 1918—1921 роках перебував військовий та громадський політичний діяч Нестор Іванович Махно (1888—1934)» — значиться на меморіальній дошці, відкритій на стіні будинку, де працював перший Гуляйпільський ревком.

Скульптор Володимир В'ялий зобразив на дошці портрет Нестора Махна, а також знамениту тачанку.

● *Одеса*

Якими будемо у рейтингу?

Група експертів міжнародної рейтингової компанії IBCA відвідала з незалежною аудиторською перевіркою обласний центр, щоб визначити міжнародний рейтинг міста. Експертів цікавило все: від системи муніципального управління, стану економіки й фінансів до демографічного та криміногенного становища. Визначення міжнародного рейтингу Одесі потрібне передусім для того, щоб одержати право на випуск облігацій зовнішньої муніципальної позики. Цю акцію, що дозволить реанімувати ряд старих виробництв та послуг й створити нові, намічається здійснити спільно з «Дрезден-банком».

● *Миколаїв*

Дискотека — проти... пасивності

До оригінального способу протидії політичній пасивності молоді, залучення її до майбутніх виборів вдався Миколаївський клуб виборців, очолюваний Василем Фляком. Ця громадська організація почала проводити дискотеки, на які приходять одразу до півтисячі юнаків та дівчат. Однак вони тут не лише танцюють, а й залюбки беруть участь у вікторинах, де йдеться про конституційні засади нашої країни, права й обов'язки громадян, про порядок формування парламенту та місцевих рад народних депутатів. Проводяться також ігри, під час яких учасники голосують спеціальними бюлетенями, визначаючи, приміром, «внутрішній розпорядок» роботи дискотеки. Принципи демократії, так би мовити, в дії...

● *Львів*

Митниця чекає на президентів

1 грудня Державна комісія прийме найпотужніший в Україні міжнародний автомобільний пункт пропуску Краковець—Корчова на україно-польському кордоні. А орієнтовно 10—12 грудня митницю урочисто відкриватимуть Президенти України і Польщі — Леонід Кучма та Олександр Квасьнєвський. До слова, за добу автопункт, що має 30 смуг двостороннього руху, пропускатиме 5 тисяч автомашин.

Спорт

Спіткнулися на старті

Баскетбол. Чоловіки. Чемпіонат Європи. Відбірковий турнір. Група С.

Україна — Іспанія. 66:83 (38:36). Київ. Палац спорту. 3000 глядачів.

Україна: Хижняк (2 очка), Яйло (19), Журавльов (2), Пудзирей (7), Базелевський (7); Окунський (7), Погорєлов (4), Молчанов (10), Ткач (0), Приходько (8).

Іспанія: Оренга (3), Родрігес (5), Харрерос (12), Параїсо (22), Ромеро (0); Ангуло (11), Рейєс (21), Хіменес (1), Асофра (5), Кадевіла (3).

Сумна історія виходить з нашою збірною. Минуло вже майже півроку з того дня, як завершився чемпіонат світу в Іспанії. Але чомусь і Федерація баскетболу України, і Держкомспорт до останньої миті зволікали з питанням керівництва збірною. Вона лише за кілька днів до старту єврочемпіонату зібралася разом, а Владислава Пустогарова тільки в день поєдинку затвердили на посаді головного тренера. Можна тільки здогадатися, яка була ота підготовка.

Однак, попри все, у першій половині зустрічі українці діяли цілком злагоджено. Це й дало змогу їм виграти тайм. Але після перерви у грі господарів стався обвал. Іспанці, мов, увімкнувши додаткову швидкість, вирвалися вперед. Часом вони вигравали 19 (!) очок. Зрештою, довели справу до переможного кінця.

Завтра о 18.00 в Палаці спорту наша команда проведе другий поєдинок відбіркового циклу. Черговий суперник також із складних — збірна Ізраїлю.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

***

Футбол. Ліга чемпіонів. 5-й тур. Група B. «Фейєноорд» — «Ювентус». 2:0. Група С. «Барселона» — «Ньюкасл Юнайтед». 1:0. Джовані (17). Група Е. «Бешикташ» — «Баварія». 0:2. «Гетеборг» — «ПСЖ». 0:1. Група F. «Монако» — «Спортінг». 3:2. «Льєрс»—«Баєр». 0:1.

Хроніка. Факти. Події

Москва

Чорноморський флот, панове!

Президент Росії Борис Єльцин відповідно до конституції подав до Держдуми на ратифікацію угоду між Росією та Україною про статус і умови перебування Чорноморського флоту РФ (ЧФ РФ) на території України, повідомив прес-секретар глави держави Сергій Ястржембський. До Держдуми подано угоду між РФ та Україною про нормалізацію розподілу Чорноморського флоту та угоду між урядами РФ та України про взаєморозрахунки, пов'язані з розподілом ЧФ та перебуванням ЧФ РФ на території України. Ці угоди створюють, на думку президента РФ, умови для нормального функціонування російського Чорноморського флоту як оперативно-стратегічного об'єднання Збройних сил РФ, що відіграє важливу роль для стабільності в Чорноморському регіоні. Українська сторона також здійснює внутрішньодержавні процедури, необхідні для того, щоб угоди набрали чинності.

Тбілісі

Енергетичний голод тимчасово вгамовано

Відновилися поставки природного газу з Росії до Грузії, що дасть можливість задіяти «ТбілісіГРЕС» і посилить потужності енергосистеми країни. Про це заявив міністр паливно-енергетичної промисловості Грузії Давид Зубіташвілі. За його словами, це результат переговорів, що відбулися в Москві, під час яких було узгоджено графік погашення грузинської заборгованості за вже поставлене паливо. На думку спеціалістів, відновлення поставок російського газу дещо поліпшить роботу енергосистеми Грузії, хоча вона переживає серйозну кризу. Останні кілька тижнів у Тбілісі та інших містах мешканці влаштовували акції протесту, оскільки в багатьох населених пунктах електроенергію не одержували кілька діб.

Нікосія

Туреччино, поважай права людини

«Непоступлива і безкомпромісна позиція Туреччини щодо кіпрської проблеми пояснюється її прагненням закріпити розподіл острова, що стався після вторгнення турецьких військ та захоплення його північної частини 1974 року. Анкара домагається також визнання маріонеткового режиму на окупованій території — так званої «Турецької Республіки Північного Кіпру». Про це заявив офіційний представник уряду Республіки Кіпр Маноліс Христофідіс.

Він зазначив, що міжнародне співтовариство не визнає ситуацію на Кіпрі, і виступає за створення двозональної, двообщинної федерації. Маноліс Христофідіс закликав Туреччину поважати права людини і сприяти розв'язанню кіпрської проблеми, курдського питання та врегулювати розбіжності з Грецією.

Анкара

Протистояння триває

Парламент Туреччини продовжив на чотири місяці термін дії режиму надзвичайного стану в шести південно-східних провінціях: Диярбакир, Хакярі, Сіїрт, Ширнак, Тунджелі та Ван. Це рішення набирає чинності в неділю 30 листопада.

Режим НС було запроваджено в десяти провінціях південного сходу Туреччини в липні 1987 року для боротьби з бойовиками Курдської робітничої партії (КРП), що домагається створення в регіоні незалежного Курдистану. Багаторічне збройне протистояння Анкари з КРП, за офіційними даними, обернулося загибеллю майже 32 тисяч осіб.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та інформаційних агентств.

Вій, вітерець...

Точка зору

ОСТАННІМ часом Верховну Раду все частіше пікетують громадяни з різних регіонів, обурені недосконалістю наших ринкових перетворень, податкового законодавства, непомірною жорсткістю процесів ліцензування, патентування, формування пенсійного фонду, відсутністю гарантій соціального захисту, тривалою невиплатою пенсій, стипендій, зарплати.

До завершення сесії залишилося не так багато часу, кожна година роботи Верховної Ради на вагу золота. Нам треба докласти максимальних зусиль, аби вирішити хоча б найболючіші проблеми виборців. Тому глибоке обурення викликає поведінка фракції комуністів, котра протягом кількох днів блокувала засідання в сесійному залі, нав'язуючи депутатам лише одне питання — про проведення на терені України спільних військових навчань країн НАТО і ряду республік колишнього Союзу.

С. М. Кіров колись, виступаючи перед студентами, казав: «Якщо ти читаєш про опір матеріалів, думай про опір буржуазії». Дехто й досі так думає, накидаючись на вітряки. Взагалі, оптиміст бачить бублик, а песиміст — лише дірку в ньому.

Оптиміст — реформатор, песиміст — консерватор. У Хартії про взаємини між НАТО та Україною зазначено: «... Жодна країна не може розглядати жодну частину регіону ОБСЄ як сферу свого впливу».

Оптиміст вважає: «Це вигідно для незалежної зовнішньої політики України». Думка песиміста інша: «Це ізолює Україну від дружби з братніми народами».

Хартія стверджує: «Утримуватися від загрози силою». Оптиміст вважає, що це — вияв миролюбної позиції. У песиміста інша позиція: «Це беззубість і схиляння перед чужим диктатом».

Складається враження, що дехто має алергію на саму назву «НАТО», але не на її новий зміст.

Так, слід погодитися з думкою тих депутатів, котрі домагаються незалежної зовнішньої політики України щодо НАТО. Але ми не можемо допустити конфронтації, не кажучи вже про конфліктну ситуацію у Європі з нашої вини нині чи завтра. А без зближення позицій європейців про жодну систему колективної безпеки у Європі не може бути й мови. Інакше ми не лише втратимо право на статус європейської держави, а й залишимо нащадкам у спадок проблеми глобальних протистоянь наступного сторіччя.

Чому це зрозуміла Білорусь? Чому це усвідомлює ліпше за нас Росія, котра не просто знаходить взаєморозуміння, а й створила з НАТО спільний консультативний орган? Прикро, що нам місця там не знайшлося і з нами підписали порівняно скромну Хартію, що складається з добрих намірів. Недаремно західна преса одностайно ставить вище за Хартію Угоду між НАТО та Росією, котра формує механізм їх спільних дій.

Чимало західноєвропейських оглядачів вважають, що переговори в Мадриді вбили клин між Східною та Центральною Європою. І не анулює їх провини мережа пропонованих військових навчань як своєрідне вибачання перед Україною з метою зменшення її страху за свій суверенітет.

Якщо ж виривати проблему таких навчань із загального контексту зовнішньо-політичної діяльності України, що вже за своєю суттю є нашим хибним кроком, то слід, насамперед, виділити позитивне для нашої держави. Справді, такі навчання збагачують досвідом, досконалішою технологію, більш довірливими взаєминами, необхідними для нашої армії фінансами. І невже погано, що в навчаннях беруть участь контингенти військ колишніх республік СРСР?

Так, можна зробити докір українським організаторам «Сі-Бризу» за вчинений переляк серед курортників Євпаторії, підіграти й окремим політичним силам, хоча регіон навчання за 25 км від цього курорту. Що ж, соціолінгвістику та риторику в Україні ще не опанували.

Але, вдаючись до образів, нагадаємо: морський бриз завше освіжає, заспокоює, творить добрий та обнадійливий настрій. Правда, лише у тому разі, якщо це «сібризм» по-європейському, а не «сябризм» одного відомого політичного діяча.

З другого боку, колеги-демократи повинні зрозумі[ти] небезпідставні побоювання комуністів, бо створення системи колективної безпеки у Європі — це ще один, може, й останній цвях у домовину відродження ідеї агресивного комунізму на континенті. Але мушу колег-комуністів щиро заспокоїти: «Незважаючи на те, що домовина ідеології агресивного комунізму закопана глибоко, надійно, назавжди й ексгумації не передбачається, все-таки сповідувати цю віру можна, гей би демократія». Але Україна впевнено крокує в Європу. І не як відомий привид, а неминуча р[е]альність. Отже, вій вітерець на українські вітряки!

Тарас КИЯК, народний депутат України.

Одні радіють, інші обурені

(Як у Білорусі святкували річницю референдуму)

ПІД БАДЬОРІ марші військового оркестру, з портретами президента Білорусі Олександра Лукашенка та з гаслами на підтримку глави держави центральною частиною Мінська днями пройшла тритисячна колона прибічників Білоруського патріотичного союзу молоді (БПСМ).

З цієї акції в Білорусі почалися заходи, присвячені першій річниці проведення в країні конституційного референдуму, за підсумками якого, зокрема, істотно розширено повноваження президента і розпущено Верховну Раду 13-го скликання.

Представники БПСМ, створеного півроку тому з ініціативою Олександра Лукашенка, ще раз схвалили результати референдуму і висловили чимало улесливих слів на адресу глави держави. Вони також закликали оголосити 24 листопада — день проведення референдуму — святковим і назвати його Днем згоди.

Однак того ж дня в Мінську виступила опозиція, яка публічно засудила і дії Лукашенка, і рефенендум, що відбувся рік тому.

Цікаво, що не так давно в Женеві відбулося засідання Комітету з прав людини, на якому було заслухано доповідь Білорусі про виконання Міжнародного пакту про громадянські і політичні права. Учасники засідання також висловили чимало зауважень на адресу президента цієї країни.

Так, голова комітету Крістіна Шане, підбиваючи підсумки засідання, підкреслила, що в Білорусі «є багато перешкод на шляху вільного пересування, свободи слова і навіть забезпечення доступу до інформації». Ці перешкоди «породжують страхи, які навряд чи сприяють розвиткові демократії та здійсненню прав людини».

Експерти вважають, що «громадяни Білорусі перебувають і надалі під сильним пресом правоохоронних органів». Члени комітету стурбовані «ситуацією з позбавленням юристів ліцензій у зв'язку з їхньою політичною чи етичною позицією». Як «не досить терпиме» розцінюються ставлення до неурядових організацій.

Наталя ОНИШ[...]

Збіг обставин чи спланований скандал?

Недавно Москва вустами ГРТ оголосила, що між Росією та Грузією можливий «мандариновий скандал».

Яскравий ярлик, який російські мас-медіа навісили на російсько-грузинський політичний конфлікт говорить сам за себе: справа, по-перше, у цитрусових, яких, за умовами блокади Абхазії, не мають ввозити для продажу до Росії; а по-друге, як це прийнято, Його Величність Принцип. Що ж, можливо, в один день у Росії закінчилася торгова війна з Україною і почалася з Грузією.

Дивний збіг «мандаринового скандалу» з початком мирних грузино-абхазьких переговорів у Женеві, погодьтеся, не сприймається як випадковість. Проте, незважаючи на розходження думок щодо питання про ввезення через російський кордон сільгосппродукції з Абхазії, зустріч із грузино-абхазького врегулювання в Женеві відбулася і було досягнуто певних результатів. Отже, незважаючи на загострення відносин, переговори під егідою ООН за участю грузинської та абхазької делегацій, а також Росії як «сторони сприяння», ОБСЄ та «Групи друзів Генерального секретаря ООН щодо Грузії», до якої входить й Україна, відбулися.

Спецпредставник Генерального секретаря ООН Ліввіу Бота представив сторонам робочий документ, який має слугувати основою для подальшої дискусії. У ньому відображено політичні, гуманітарні та соціально-економічні питання. Йдеться про розробку постійного дійового механізму для розв'язання цих проблем. І знов-таки всупереч прогнозам уперше за останні роки під час переговорного процесу вирішено створити постійно діючий орган — Координаційну раду, що вивчатиме і розв'язуватиме всі проблеми. Зокрема — визначення статусу Абхазії у складі Грузії, повернення біженців, економічного відновлення регіонів.

Звичайно, не обійшлося без звичних політичних перепалок. Скажімо, у жорсткій формі на висловлювання Едуарда Шеварднадзе, як завжди, зреагував глава Абхазії Владислав Ардзінба: «Власне постановка питання про те, що треба людей морити голодом, може бути сприйнята абхазькою стороною так, що грузинська сторона взагалі не бажає будь-якого врегулювання ситуації, яке пов'язане з Абхазією».

І все-таки переговори не було «закидано мандаринами», а глава грузинської держави об'єктивно вказав на те, що абхазька делегація в Женеві зайняла цього разу більш позитивну позицію, ніж на попередніх переговорах, зокрема і в питанні про більш розширений формат переговорів.

Яна СТАДІЛЬНА.

Тамаз ЛОМСАДЗЕ, «Голос України» (з Тбілісі)

Прем'єр образився

Рішення Віктора Черномирдіна перервати блокаду в Абхазії викликало серйозне загострення грузино-російських відносин. Російський прем'єр дозволив вивезти з бунтівної грузинської автономії 10 тисяч тонн мандаринів, 500 тонн лісових горіхів, 2 тисячі тонн чаю, 300 тонн лаврового листу та півтора мільйона літрів фруктових соків, джемів та варення.

Спостерігачі зазначають, що Москва черговий раз порушила рішення Ради глав держав СНД від 19 січня 1996 року, відповідно до якого жоден учасник Співдружності не здійснюватиме будь-яких торгово-економічних операцій з владою абхазької сторони без згоди уряду Грузії.

Едуард Шеварднадзе вважає, що московський демарш створює особливо тепличні умови для сепаратистів. Глава департаменту інформації уряду Росії виступив із заявою, з якої стало ясно, що Черномирдін образився.

Будівничий-цукровар

Випадкова зустріч із знайомим незнайомцем

***Буває ж таке** в житті: знаєш людину давно, кілька років, а особисто знайомишся з нею після кількарічного знайомства. Каламбур?*

Не зовсім. Спробую пояснити. Йдеться не про заочне знайомство з якимось артистом, політиком тощо, а про знайомство з простою людиною.

Михайла Павловича Яременка, нинішнього директора Корнинського цукрозаводу, що на Житомирщині, я знаю давно, а побачилися зовсім недавно.

Свого часу журналістські шляхидороги не раз приводили мене на цукрозаводи. Зустрічаючись з цукроварами, завжди з цікавістю слухав розповіді про їх роботу, людей, які там працюють, намагався занотовувати до блокнота всілякі цікавинки з життя працівників солодкої галузі. А раптом згодиться для роботи.

Так у блокноті з'явився запис про «міст Яременка», що у Юзефо-Миколаївському Козятинського району, який з'єднує півострів, де розташований цукрозавод, із робітничим селищем. Михайло Павлович вже мав призначення на інше місце роботи, але міст збудував, щоб залишити по собі добру згадку. Адже до появи цього містка у Юзефо-Миколаївському щорічку було 2—3 утопленики.

На Могилів-Подільському цукрозаводі є «криниця Яременка» з цілющою джерельною водою. Взагалі його стихія — будівництво. Хоч би де і на якій посаді працював, завжди прагнув щось будувати. Так у моєму блокноті проти прізвища Яременко з'явився запис «цукровар-будівничий». З'явилася природна цікавість до цієї людини.

У гостину до свого товариша в Попільнянському районі завжди проїжджаю через селище Корнин. Що впадає в очі? Будівництво, яке нині там ведеться. І це сьогодні, коли, здавалося б, на будівництво ані коштів, ані сил, ані наснаги немає. Тут хоча б вижити. А в Корнині споруджують нову школу на 514 місць, ось-ось стане до ладу торговий центр, два двадцятичотириквартирні будинки, два чотириквартирні, два одноквартирні, восьмиквартирний будинок. У розпалі — будівництво церкви. Робітниче селище цукровиків газифіковане, опалення централізоване, є там дитячий садок з басейном. Заасфальтовано дороги... Мій товариш вочевидь пишався своїми земляками. Це, звичайно, цілком природно. Кожен з нас відчуває те саме, коли йдеться про щось добре на малій батьківщині.

Автоматично запитав прізвище директора цукрозаводу.

— Та «будівничий» Яременко...

Слава Богу, того разу ми нікуди не поспішали, тож завернули на цукрозавод. Була субота, звичайний робочий день. Директор був на місці.

І яке ж було моє здивування, коли в кабінеті я побачив великого чолов'ягу, з яким нещодавно сидів поруч на одній із нарад у Мінсільгоспроді. З реплік і розмов між нами на нараді відзначив гострий розум і високий професіоналізм сусіда. На жаль, познайомитися не встигли, бо після перерви я поспішив до редакції... І ось нова зустріч.

Настрій у директора був не з кращих. «Заїдали» виробничі проблеми. Цьогорічний переробний сезон, як ніколи, важкий. Через нестачу сировини довелося навіть зупиняти завод. Цьому сприяли і об'єктивні (назвемо їх погодними) чинники, і суб'єктивні.

У районі є два цукрозаводи — в Корнині та в Андрушках. Так-от, місцеві господарства більше схильні возити буряки в Андрушки, хоча деяким це далі, ніж до Корнина. Жваві жіночки на кагатному полі пояснюють це тим, що районне керівництво раніше працювало на Андрушківському заводі, який згодом було акціоновано, тож улесливці і хочуть догодити начальству. А в того, мовляв, не вистачає мужності вказати селянам, щоб діяли по-господарськи, а не на догоду районному керівництву. Звичайно, це аргументи сільських трудівниць, а втім, хто його знає...

Це ліричний відступ з гіркуватим присмаком. Михайло Павлович налагодив постачання буряків з іншої області, віддавши в господарство бурякозбиральний комбайн. Треба крутитися, адже за тобою цілий колектив стоїть і довіряє. Серед шести цукрозаводів області корнинці — на другому місці з виплати зарплати. Щоб здешевити продукцію, торік на заводі з мазуту перейшли на газ. Тож «енергетика» підприємства подешевшала на 40 відсотків. Кошти можна спрямувати на подальший розвиток виробництва, розв'язання соціальних проблем. До речі, школу в Корнині хотіли відкрити 1 вересня цього року, але не вистачало коштів. Обіцяв допомогти голова Житомирської облдержадміністрації. Запевнив М. Яременка, що з його кабінету ще ніхто не виходив обдуреним, тож кошти він знайде. Одне слово відкриття школи перенесли на наступний рік, а М. Яременко, напевне, виявився першим ошуканим...

Звичайно, держава допомагає заводчанам з будівництвом. Частину затрат компенсує. Не завжди «живими» грішми, але проводить взаємозаліки до бюджету. Інакше самим цукровиробникам не впоратися з розвитком соцкультпобуту.

Ось так відбулося знайомство з «будівничим» Яременком. Він і справді залишається будівельником. Тим, хто навіки залишає людям про себе добру пам'ять.

Леонід БРОВЧЕНКО.

Корнин
Житомирської області.

Реклама

Арбітражний суд Сумської області (244000, м. Суми, вул. Рибалка, 2) порушив справу № 719-6/86 про банкрутство Глухівської міської виробничо-комерційної фірми громадського харчування (245130, м. Глухів Сумської області, вул. Радянська, 31; р/р 602105 у відділені АКБ «Україна» в місті Глухів, МФО 337074).

Заяви кредиторів і санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Державна податкова адміністрація у м. Кременчук Полтавської області повідомляє, що арбітражним судом по Полтавській області порушено справи про банкрутство:

— МКП «Акцент» (юридична адреса: м. Кременчук, вул. Академіка Павлова, 6, кв. 138; р/р 3468577 УСБ, МФО 331348; справа № 1588/36);

— МПП «Нік—Резо» (юридична адреса: м. Кременчук, вул. Гвардійська, 1/71, кв. 14; р/р 1644719 АКБ «Промінвестбанк», МФО 331144; справа № 1588/36).

Претензії кредиторів і заяви санаторів подавати до арбітражного суду (м. Полтава, вул. Зигіна, 1) в місячний термін з дня опублікування оголошення.

Державна податкова адміністрація у м. Кременчук Полтавської області повідомляє, що арбітражним судом по Полтавській області порушено справи про банкрутство:

— ПП «Фірма Едис» (юридична адреса: 316306, м. Кременчук, вул. Сербіченко, 1, кв. 55; р/р 1468317 АППБ «Аваль», МФО 331638; справа № 1768/26);

— ПП «Мен» (юридична адреса: 315322, м. Кременчук, пр. 50 років Жовтня, 27, кв. 11; р/р 468575 Кременчуцька філія «Полтава-Банк», МФО 331423; справа № 1765/26).

Претензії кредиторів і заяви санаторів подавати до арбітражного суду (м. Полтава, вул. Зигіна, 1) в місячний термін з дня опублікування оголошення.

КМНПП «ТИСС»
ликвидируется.
Претензии принимаются в течение месяца.

Ліквідується закрите акціонерне товариство «Теремок», св. № 24094709 від 02.02.1996 р.

Претензії приймають телефоном 440-47-46.

Юристи!

Це заслуговує на вашу увагу

Передплата

ВІСНИК КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ —
офіційне видання єдиного органу конституційної юрисдикції
Передплатний індекс 40842

Щотижнева газета
"ЮРИДИЧНИЙ ВІСНИК УКРАЇНИ" —
про життя та навколишній світ очима юристів
Передплатний індекс 33787

БЮЛЕТЕНЬ ЗАКОНОДАВСТВА І ЮРИДИЧНОЇ ПРАКТИКИ УКРАЇНИ
— професійне академічне видання
Передплатний індекс 74052

Книжки, які мають бути на кожному робочому столі:

Коментарі

Науково-практичний коментар Кримінально-процесуального кодексу України. — 1997 р., 640 стор., 16,00 грн.
Коментар судової практики в кримінальних справах. — 1996 р., 176 стор., 4,50 грн.
Антинаркотичне законодавство України. Історія, теорія, коментар. — 1997 р., 352 стор., 8,00 грн.
Комментарий правил возмещения вреда. — 1996 р., 192 стор., 4,00 грн.
Кодекси України (сімнадцять чинних кодексів України) в трьох книгах. — 1997 р., 1200 стор., 30 грн.

Матеріали судової практики

Практика судів України в кримінальних справах. — 1993 р., 352 стор., 2,00 грн.
Постанови Пленуму Верховного Суду України в кримінальних та цивільних справах. — 1995 р., 480 стор., 3,00 грн.
Судебные приговоры. Практика Верховного Суда Украины. — 1995 р., 224 стор., 2,00 грн.
Практика судів України в кримінальних справах (1993—1995 рр.). — 1996 р., 336 стор., 4,50 грн.

Збірники нормативних актів

Україна в міжнародно-правових відносинах:
Книга І. Боротьба із злочинністю та взаємна правова допомога. — 1993 р., 1200 стор., 10 грн.
Книга II. Правова охорона культурних цінностей. — 1997 р., 850 стор., 10 грн.
Аграрне законодавство України (випуск 1). — 1996 р., 304 стор., 5,50 грн.
Аграрне законодавство України (випуск 2) та законодавство про земельні ділянки. — 1997 р., 268 стор., 5,50 грн.
Законодавство України про адміністративну відповідальність. Адміністративний кодекс та матеріали адміністративної практики. — 1997 р., 284 стор., 5,50 грн.
Законодавство України про шлюб, сім'ю та молодь. — 1997 р., 284 стор., 5,50 грн.

Науково-практична література

Квалификация преступлений в судебной и следственной практике. — 1995 р., 208 стор., 3,00 грн.
Кваліфікація автотранспортних злочинів. — 1996 р., 80 стор., 2,50 грн.
Преступления против собственности и смежные с ними преступления. — 1996 р., 240 стор., 3,50 грн.
Складання процесуальних актів у кримінальних справах. — 1996 р., 256 стор., 4,00 грн.
Правовий режим оподаткування в Україні. — 1997 р., 178 стор., 4,00 грн.

Довідкова література

Словник юридичних термінів (російсько-український). — 1993 р., 240 стор., 4,00 грн.
Іноземні інвестиції в Україні. Довідник з правових питань. — 1997 р., 416 стор., 7,50 грн.
Людина і праця. Довідник з правових питань. — 1997 р., 334 стор., 7,00 грн.

З питань придбання звертатися за адресами:

м. Київ, вул. Хрещатик, 2, Український Дім (роздріб), 252001, м. Київ-1, Головпоштамт, а/с 546 (на замовлення), 252057 м. Київ, вул. Довженка 16, готель "Ніка" 6-й пов. (оптом). Факс (044) 446-74-83, тел. (044) 446-44-16.
Р/р 001467438 в АТ "Креді Ліоне Україна" у м. Києві, МФО 300379, ЗКПО 21667576.

Надсилаємо літературу накладною оплатою.

БЕСПЛАТНО ◆ БЕСПЛАТНО ◆ БЕСПЛАТНО ◆ БЕСПЛАТНО ◆ БЕСПЛАТНО ◆ БЕСПЛАТНО ◆ БЕСПЛАТНО

Благодаря удивительному открытию китайской медицины Вы сможете

ПОХУДЕТЬ

ВПЕРВЫЕ В УКРАИНЕ

на 10, 15, даже на 30 килограммов и больше

Похудеть на 2 кг за 24 часа – реальность.

В это трудно поверить, но уже через 24 часа Вы потеряете 2 килограмма лишнего веса. Через 48 часов - уже 3 килограмма. Такова удивительная способность биомагнитного средства, разработанного китайскими специалистами. Для того, чтобы испытать на себе его эффективность, Вам не придется соблюдать изнурительную диету, принимать таблетки или выполнять комплекс упражнений. Люди, которые использовали это средство в течение 30 дней смогли сбросить до 17,5 кг лишнего веса!

Как это действует?

Впервые принципы традиционной китайской медицины были применены для разрешения проблем лишнего веса. Был разработан новый высокоэффективный метод, позволяющий похудеть без каких бы то ни было усилий. Это изобретение уже имело колоссальный успех в США и было использовано такими известными кинозвездами, как Элизабет Тейлор, Лайза Минелли и Барбара Стрейзанд. В Европе сотни тысяч людей избавились от лишних килограммов. Эффективность применения этого метода достигает 97,5% (97,5% использующих этот метод потеряли лишний вес).

Уникальное предложение.

Результаты, полученные при лабораторных исследованиях, позволяют нам сделать уникальное предложение всем тем, кому до сих пор не удавалось этого добиться. Тот факт, что 97,5% результатов были положительными, позволяет предложить Вам это уникальное биомагнитное открытие и гарантировать при этом успех. Вы избавитесь от лишнего веса (10 кг за две недели и 15 кг за месяц). Для Украины мы предлагаем специальные цены, которые будут действовать только в период рекламной кампании. Доказательством служит то, что в течение всего этого периода данное изобретение, которое обычно продается за 40$ США, будет распространяться бесплатно (Вы оплачиваете только расходы по ввозу, упаковке и доставке товара).

Почему мы имеем возможность сделать это предложение?

Мы настолько убеждены в эффективности этого метода, что имеем право сделать Вам такое предложение с полной гарантией потери лишнего веса. Наше средство является настоящим разрушителем жиров, воздействующим на эстеры, ответственные за образование целлюлита. Оно сжигает лишние калории, препятствуя тем самым преобразованию в жир и восстанавливает равновесие в обмене веществ. Даже во сне Вы продолжаете худеть. Используя биомагнитный метод, Вам не придется больше предпринимать каких либо усилий, разве что изо дня в день наблюдать в зеркале как Вы становитесь стройнее. А Ваши весы помогут Вам отследить, сколько килограммов Вы уже потеряли.

Не стоит больше ждать, чтобы обрести фигуру, о которой Вы мечтаете.

Чтобы Вы смогли воспользоваться этой возможностью

- Избавиться от лишнего веса
- Ежедневно убеждаться в необычайной эффективности биомагнитного способа похудения (Вы сбросите 6 кг за первую неделю и 15 за первый месяц).
- Воспользоваться нашим уникальным предложением, получить бесплатно это изобретение.

Все, что Вам нужно, - выслать нам купон Вашего заказа с указанием числа килограммов, которые Вы хотели бы сбросить, а мы вышлем Вам наше биомагнитное средство. И тогда Вы увидите, как изменится Ваша жизнь.

В купоне заказа укажите выбранный Вами способ оплаты, отметив «птичкой» соответствующий квадрат. Делая предоплату, Вы экономите значительную сумму - стоимость оформления наложенного платежа.

Если по каким либо причинам Вы не будете удовлетворены на 100%, Вам достаточно будет вернуть его нам в течение 10 дней и мы вернем Вам его стоимость не задавая никаких вопросов. Эта письменная гарантия дает Вам полную юридическую защиту.

С уважением,
дирекция ООО «П.С.Д.»

**Заполненный купон вложите в конверт и отправьте по адресу:
252001, Киев–1, а/я 30, ООО «П.С.Д.»**

Бесплатный купон заказа

Вырежьте и вышлите в конверте по адресу: 252001, Киев–1, а/я 30, ООО «П.С.Д.»
Пожалуйста, заполняйте купон разборчиво, на русском языке.

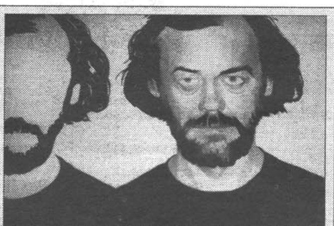
Да, я хочу сбросить лишние килограммы благодаря биомагнитному эффекту.
Отмечаю:
Мой сегодняшний вес..........кг. Мой идеальный вес..........кг.
Мой год рождения........./........./........./.........г.
Хотел(а) бы попробовать биомагнитный способ похудения. У меня будет возможность попробовать и убедиться, что я на самом деле сбросил(а) лишние килограммы.
☐ Я желаю потерять от 1 до 7 килограммов и заплачу за мой заказ на почтовом отделении сумму в **19.90 грн.**
☐ Я желаю потерять от 8 до 30 килограммов и заплачу за мой заказ на почтовом отделении сумму в **29.90 грн.**
Выберите способ оплаты:
☐ **Предоплата – почтовый перевод на расчетный счет 21467850 в АППБ «Аваль», г. Киев, МФО 300335, ООО «П.С.Д.», код 21666571.**
☐ **Наложенный платеж** – указанная цена плюс стоимость пересылки почтой
Фамилия..........
Имя..........Отчество..........
Адрес: индекс..........область, город, район, село..........
....
ул...........дом..........кв...........тел...........
Подпись.......... 0001UA0997 21/2

Гигиенический сертификат №5.04.03/1621
лицензия №6886 до 13.08.2000

Як добре вчасно згадати місце народження

Портрет

СЬОГОДНІ в столичному Українському домі буде виставлено мистецький проект «Лицем до лицю» («Face to face»). Виставка ознаменує річницю нашого вступу до Ради Європи і проводиться в рамках так званих днів європейської культурної спадщини. Про сам проект газети вже писали. Він народився у вересні ц. р. у Чернівцях як колективна праця 26 художників з Британії, Литви, Італії, Австрії, Румунії, Польщі, України. Але в кожній колективній ініціативі завжди є Хтось, без кого все було б якось інакше. У даному разі цей Хтось має досить відоме ім'я. Його звати Анатолій Федірко, він художник і директор галереї «Київ».

Вищезгадувані дні європейської культурної спадщини проводяться у країнах—членах РЄ з 1993 року й започатковані французами, природженими любителями подібних акцій.

В Україні це робилося вперше — і от цікаво, чому справу доручили саме Федіркові? Адже він геть далекий від офіціозу! Згадайте лищ, як Федірко у своїй галереї влаштував колективне поїдання свині й оголосив це мистецьким актом, — чи варто отакого нігіліста пускати до Європи? Але тут Європа сама вибирала, і пропозиція з РЄ надійшла саме Федіркові. І він виявився на висоті.

Для презентації України в європейському культурному просторі Федірко обрав не Львів, як того можна було чекати, а — Чернівці. Чому? Бо він вчасно згадав, що сам народився у Чернівцях, та ще й на одній вулиці з усесвітньо відомим німецькомовним поетом Паулем Целаном. Це був чудовий привід «зіставити себе зі світом». Хтось скаже: о, цей Федірко від скромності не помре! Але тут Федірковy «нескромність» можна трактувати і як гордість за рідне місто, за цілий легіон знаменитих земляків. Адже з цим невеликим окраїнним містом пов'язані долі десятків відомих діячів багатьох культур. Тут тобі і Михайло Булгаков, і голлівудська зірка Йозеф Шміт, Ференц Ліст і Володимир Івасюк, Аурел Влайку, Роза Ауслендер, Іван Миколайчук. Звідси — перший космонавт незалежної України, звідси ж — автор румунського національного гімну. Отже, невтомний Федірко зібрав 26 європейських художників, пояснив їм це, а вони висловили свої враження від «чернівецької всесвітності» на полотні. Допомагали місцева мерія, Чернівецький університет та Фонд сприяння розвиткові мистецтв в Україні. На кілька вересневих днів Чернівці стали водночас майстернею і галереєю. Поляки й австрійці потім зробили дивовижне зізнання: нібито у них вдома такий рівень співпраці художників неможливий!

...Сьогодні ті полотна можна буде бачити в Українському домі — звісно, без чернівецьких ландшафтів. Натомість Федірко носиться з цитатою із старої віденської газети, носиться так гордо, наче це він сам написав. Ось та цитата: «Чернівці — це місто, де недільний день починався з Шуберта, а закінчувався дуеллю. Це місто — на півдорозі між Києвом і Бухарестом, Краковом і Одесою — було негласною столицею Європи, де співали кращі колоратурні сопрано, де тротуари підмітали букетами троянд і де книгарень було більше, ніж кав'ярень. Чернівці — це місто постійної інтелектуальної дискусії, місто, де собак називали іменами давньогрецьких богів і де кури випорпували з землі вірші Гельдерліна. Чернівці — це був корабель задоволень з українською командою, німецькими офіцерами і єврейськими пасажирами на борту, який під австрійським прапором постійно тримав курс між Заходом і Сходом...».

Віталій ЖЕЖЕРА.

***P. S.* Федірка попросили для тої виставки написати свого автопортрета. Ось його фрагмент. Справді, навіщо вмирати од скромності, коли ти народився у Чернівцях?**

Астрологічний прогноз

на 1 — 7 грудня

У кожного цього тижня з'явиться можливість розпочати нове життя. Постарайтеся правильно сформулювати свою нову ідею і звільнитися від сміття, яке заважає вам просуватися вперед. Намагайтеся бути стриманіше, ніж будь-коли.

Овен (21.03 — 20.04). Початок тижня не обіцяє осяйного настрою. Вам, як завжди, не сподобається підкорятися загальним правилам. Вдалий час — екватор тижня. Народжені в середині зодіакального циклу можуть в ці дні досягнути вершин кар'єри.

Тілець (21.04 — 20.05). Якщо ви вирішите розпочати нове життя, то краще відразу з понеділка. Перша половина тижня — сприятливий для вас час. Якщо ваш організм ослаблений, то це може проявитися в п'ятницю.

Близнята (21.05 — 21.06). Хоч би за що ви бралися, це може загострити ситуацію. Дійте активно лише в тому разі, якщо виступає зацікавленою особою.

Рак (22.06 — 21.07). Зустрінете багато труднощів, якщо будете неорганізовані. Свої обов'язки маєте виконувати чітко.

Лев (22.07 — 22.08). Цього тижня у вас народжуватимуться одна за одною ідеї. На роботі ви знову станете учасником подій. Це найсприятливіший час для рацпропозицій. Тільки не зациклюйтеся на своєму поганому настрої.

Діва (23.08 — 22.09). Для вас сприятлива перша половина тижня. Якщо почуваєтеся ослабленим, перевантаження дадуть про себе знати у вихідні. На роботі ви блискуче продемонструєте свої здібності.

Терези (23.09 — 22.10). На початку тижня обставини не дадуть вам можливості надто розгорнутися. Початок нових справ перенесіть на четвер. Спрямуйте енергію в починання, пов'язані з інформацією. Перший результат буде скромний, зате надалі вас здивує розмах власних дій.

Скорпіон (23.10 — 22.11). Сприятливіша перша половина тижня. А кращим днем має бути субота. Якщо у вас є можливість виступити в засобах масової інформації, не втрачайте шанс. Намагайтеся бути в курсі всіх новин.

Стрілець 923.11. — 21.12). Витрачайте сили на оборудки, які приносять негайний прибуток. А ще, якщо зможете, відкрийте власну справу. Народжені в середині знакового циклу мають шанс на успіх і в довготривалих проектах.

Козеріг (22.12 — 20.01). Найсприятливіший для вас час — початок тижня. Є шанс розпочати прибуткову справу, тільки не треба з цим затягувати. Ви добре відчуватимете настрій оточуючих людей.

Водолій (21.01. — 19.02). Вам важко бути на самоті. Але якщо вже так трапилося, постарайтеся оцінити переваги даної ситуації. Зарадити сумові вам допоможе музика.

Риби (20.02 — 20.03). У вас досить підстав для оптимізму. Починання обов'язково зіткнуться з труднощами, які вас загартують. У вихідні ви маєте добре відпочити.

Про те, що було і буде

Свято з волинською пропискою

На Волині вдруге проходив фестиваль єврейської культури «Шолом, Україно!». Два дні лучани та гості облцентру знайомилися з багатою, самобутньою єврейською культурою. Серед учасників свята були відомі музиканти з Вінниці, Ужгорода, Запоріжжя, Дніпропетровська, Луцька та інших міст. Генеральний директор Єврейського фонду України, член європейсько-єврейського конгресу Аркадій Монастирський висловив сподівання, що цей фестиваль стане традиційним.

Богдан БЕРЕКЕТА.

Луцьк.

Приємні муки навколо перлин

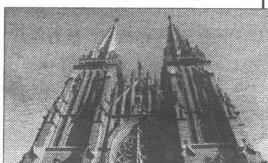
В Одеському українському музично-драматичному театрі імені В. Василька розпочався перший міський фестиваль-конкурс «Перлини класичної спадщини», підсумки якого буде підбито аж у лютому наступного року. До участі у «Перлинах» запросили учнів загальноосвітніх шкіл та шкіл-інтернатів. А незвичайність конкурсного завдання в тому, щоб за допомогою власних статей, рефератів, малюнків, літературних творів продемонструвати своє бачення української класики, яка йде на сцені театру.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Орган. Маестро Роткопф. Передчуття Різдва

На Заході до головного зимового свята заведено готуватися вже у жовтні. Тому звістка про подарунок від Гете-інституту в Києві та Республіканського будинку органної й камерної музики аж ніяк не передчасна. Таким сюрпризом стане музика Й.-С. Баха, Чезара Франка та Макса Регера, виконана талановитим музикантом із Саарбрюкена (Німеччина) Андреасом Роткопфом увечері 11 грудня у головному органному залі столиці. А за кілька днів «органний Санта Клаус» виступатиме вже з іншою програмою у Львові.

У минулому в Андреаса Роткопфа — не одна музична освіта, безліч титулів, фестивалів, премій, кілька компакт-дисків. А в теперішньому — професорська кафедра у Вищій музичній школі, викладання дисципліни «Церковна музика».

Ольга КРАСОВСЬКА.

На знімку: Республіканський будинок органної й камерної музики.

ПОГОДА НА ВИХІДНІ

29 — 30 грудня в Україні невеликі опади, туман. Вітер змінних напрямків, 3 — 8 м/с. Температура повітря вдень та уночі від 3 градусів морозу до 3 тепла. У неділю на сході вночі до 7 градусів морозу.

На Київщині температура від 3 градусів морозу до 3 тепла.

Український гідрометцентр.

***

Головне управління державної пожежної охорони МВС України попереджає, що у зв'язку з похолоданням підвищується загроза нещасних випадків через використання саморобних обігрівачів та неправильну експлуатацію побутових приладів.

Нещодавно сталася трагедія у с. Глинки на Хмельниччині. Мати чотирьох дітей розтопила піч та пішла в магазин, залишивши своїх малюків удома. Раптом зайнявся диван, що стояв упритул до печі... Дітей врятувати не вдалося.

Працівники управління настійливо просять громадян дотримуватися правил пожежної безпеки в побуті.

Афіша вихідних днів

Київ

Національна опера України: субота — опера «Мазепа» П. Чайковського; неділя — балет «Лускунчик» П. Чайковського (о 12 годині), опера «Травіата» Дж. Верді.

Державний театр оперети: субота — оперета «Ніч у Венеції» Й. Штрауса; музична комедія «Майська ніч» М. Лисенка.

Державний театр юного глядача: субота — неймовірна пригода «Велосипед з червоними колесами» Т. Власова (о 12 годині); «Моральність пані Дульської» Г. Запольської; неділя — музична казка «Кіт у чоботях» С. Прокоф'єва (о 12 годині).

Початок вечірніх вистав о 19 годині.

Одеса

Обласний музично-драматичний театр імені Артема: субота — «Закон» В. Винниченка; неділя — «Дерева помирають стоячи» А. Касона (о 17 годині).

Донецьк

Український музично-драматичний театр імені В. Василька: субота — музична вистава «Аза-чарівниця» за повістю Ю. Крашевського «Хата за селом»; неділя — детектив «Любов по-французьки» Р. Тома (о 18 годині).

Театр музичної комедії імені М. Водяного: субота — оперета «Летюча миша» Й. Штрауса (о 18 годині); неділя — мюзикл «Моя чарівна леді» Ф. Лоу (о 16 годині).

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України.

252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5. Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.

Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.

◊ Рукописів не повертаємо.

◊ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

◊ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.

◊ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.

◊ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 251298.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Зам. 0311224.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.